

Podblegaške novice

letnik 23, številka 9
november 2019

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

- Slovesno ob odprtju največje naložbe občine – športne dvorane v Gorenji vasi
- Gasilec Gregor Stanonik že petič svetovni prvak
- Edo Dolenc: 60 let zvestobe motociklizmu

Iz županovega dnevnika

• 1. 10. – Na kavico v Kavarno Dvorca Visoko sem povabil župnike iz naše občine in jim povedal, kaj smo naredili v teh osmih letih in kaj nas čaka v prihodnosti.

• 1. 10. – Na festivalu slovenskih kmečkih sirov na Brdu pri Kranju, kjer je bila naša občina močno zastopana.

• 2. 10. – Na sestanku pri ministru za šolstvo in šport z našim poslancem Žanom Mahničem. Glavna tema je bil prihajajoči razpis, kjer sva predlagala, da bi bil lahko eden izmed pogojev, da je objekt že v uporabi.

• 2. 10. – Na sestanku pri ministrici za promet in infrastrukturo z našim poslancem Žanom Mahničem na temo projektov v naši občini in realizacije preplastitve ceste po Poljanski dolini od Zminca do Poljan.

• 2. 10. – Na sestanku z Društvom rejcev drobnice Škofja Loka, kjer sem poročal o svojih aktivnostih za odstranitev volka iz naših krajev, sprejeti so bili tudi sklepi društva v tej smeri.

• 4. 10. – Pozdravil sem udeležence na skupni reševalni vaji rudarskih reševalnih enot Slovenije v Marmorju Hotavlje. Namen vaje je bil preveriti delovanje in usklajenost ukrepanja pri rudarski nesreči v kamnolomu s podzemnim pridobivanjem naravnega kamna.

• 12. 10. – Na ogledu proizvodnje ob dnevu odprtih vrat v Polycomu. Pozdravil sem klekljarice društva Deteljica na razstavi v Gorenji vasi in starejše pri sveti maši v Poljanah.

• 13. 10. – Na praznovanju 80-letnice Podružnične šole Lučine. V nagovoru sem izpostavil pomembnost podružnic in vrtcev v našem lokalnem okolju ter se zahvalil za opravljeno delo.

• 21. 10. – Na seji sveta staršev OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi. Predstavil sem svoje delo in delo občine glede nevarnosti volka in povečanja varnosti šolarjev z dodatnimi prevozi.

• 26. 10. – Na občinski gasilski vaji, tokrat v podjetju Polycom v Dobju.

• 30. 10. – Na ogledu gospodinjstva skupnosti v Davči, v kateri je šest starejših, ki v slogi živijo na hribovskem posestvu. Odlična ideja, kako se lahko preživi jesen življenja zdravih ljudi.

Vsebina

Uvodnik: Župan Milan Čadež ob občinskem prazniku	str. 3
Slavnostno odprtje Športne dvorane Gorenja vas	str. 4 in 5
25 let Občine Gorenja vas - Poljane: razcvet zdravstva	str. 6 in 7
Sanacija ceste v Javorje končana še ta mesec	str. 8
Osem obrtnikov jubilarcev iz naše občine	str. 10
Trije s srebrom nagrajeni siri Kmetije Pustotnik	str. 10
Zaključili projekt Impresije Škofjeloškega	str. 11
Gasilec Gregor Stanonik petič svetovni prvak	str. 12
Nadškofijsko priznanje za organista Maksimilijana Rupnika	str. 14
Večer slovenskih pesmi in plesov v Gorenji vasi	str. 15
26. Ržkov memorial	str. 19
30 let Društva diabetikov Škofja Loka	str. 21
Trajnostna mobilnost v vrtcih in šoli	str. 22
Klekljarica Vlasta Mezek prejela drugo nagrado za Eifflov stolp	str. 23
Katarina Demšar tretja na izboru za kmetico leta	str. 25
Gorenjevaški osnovnošolci na izmenjavi v Italiji	str. 27
Edo Dolenc: 60 let zvestobe motociklizmu	str. 28
Koledar dogodkov	str. 29
Iz naših knjižnic	str. 31

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če se boste želeli pri njem oglasiti osebno na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-83-100 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da zaradi dopusta ali neodločljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje. M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek 15 ^h – 17 ^h	po tel.: 051/384-433
vsako sredo 14 ^h – 17 ^h	na sedežu občine

Naslednja številka: 20. decembra 2019

Vaše prispevke za naslednjo številko Podblegaških novic pošljite do 6. decembra 2019 po elektronski pošti podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošljate tudi informacije o prireditvah, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Četrto stoletje Občine Gorenja vas - Poljane

Letos mineva 25 let, odkar je bila v osrčju Poljanske doline ustanovljena samostojna Občina Gorenja vas - Poljane, za katero se je že ob ustanovitvi izkazalo, da bo zelo raznolika in razvojno dinamična. Začetki so bili povsod težki, tudi z novo občino je bilo tako. Tukaj gre zahvala prvemu županu, gospodu Jožetu Bogataju. S 153 km² površine sodimo med večje slovenske občine, razpršeno poseljeno je skoraj celotno območje, imamo kar šest krajevnih skupnosti in prav toliko lokalnih središč. Območje je preprejeno s 380 kilometri javnih cest in za ohranjanje poseljenosti celotnega območja občine je potrebno stalno graditi, vzdrževati in obnavljati vso potrebno infrastrukturo.

Z istim namenom je občina v naših lokalnih središčih razvijala tudi druge storitve, odpirali smo vrtnice, prenavljali šole, gradili igrišča. V Poljanah je bila dograjena osemletka, v Gorenji vasi nov vrtec, pa prizidek vrtca na Sovodnju, vrtec v Javorjah, na Dobravi in v Lučinah, kjer smo energetsko sanirali šolski objekt, tako kot dve leti kasneje šolo v Gorenji vasi. Pravkar zaključujemo energetsko sanacijo šole na Sovodnju, ki smo jo še celovito prenovili. Naslednje leto začnemo z gradnjo prizidka vrtca v Poljanah. V Javorjah pa smo se odločili za gradnjo povsem novega šolskega poslopja z vrtnem in telovadnico.

Pred dobrim desetletjem je bila predana namenu težko pričakovana telovadnica Poljane. Priprava in zbiranje finančnih sredstev se je pričelo že desetletje prej. Nič krajše poti od ideje do realizacije nismo prehodili tudi pri največji naložbi v zgodovini občine, gradnji Športne dvorane Gorenja vas, ki jo slovesno predajamo namenu prav ob letošnjem občinskem prazniku. Naši šolarji so sodobne prostore za športno vadbo nujno potrebovali, prav tako jo s pridom uporabljajo aktivni športni klubi in društva, ki tekmujejo in organizirajo športno vadbo za naše občane in širše.

S stalnim razvojem in vlaganjem v zdravstveni dom v Gorenji vasi ter z dobrimi pogoji za gibanje in športno vadbo namreč prispevamo k promociji zdravega načina življenja. To nam priznava tudi širša Slovenija, saj se iz leta v leto uvrščamo na najvišja mesta med občinami, v

katerih se najboljše živi – tudi zaradi ugodnih kazalnikov zdravja občanov, zato nekateri Poljansko dolino že poimenujejo dolina zdravja.

Prav gotovo pa k temu največ prispevate prav občani sami, saj pri nas delo ostaja vrednota, to pa zato, ker smo Poljanci delovni, vztrajni in zanesljivi. Beležimo najnižjo stopnjo brezposelnosti med slovenskimi občinami, aktivna so mala podjetja, registriranih jih je več kot 600. V posebno zadovoljstvo mi je, da uspešno rastejo naša največja podjetja. Tudi v turizmu kot donosni panogi v prihodnosti v domači občini vidimo priložnost za nova delovna mesta, zato tudi v tej smeri investiramo v razvoj novih produktov. Veseli me pa, da so to priložnost začutili tudi zasebniki, ki že in bodo še investirali v nočitvene kapacitete, da bi 'letovišarje' pri nas zadržali daljši čas. Da bi razširili ponudbo, podpiramo dopolnilne dejavnosti na kmetijah in subvencioniramo kmetijstvo, saj želimo našim vnukom zapustiti

ohranjeno kulturno krajino.

In mladi v naših krajih radi ostajajo. Z rednimi aktivnostmi pri pripravi prostorskih planov jim želimo omogočiti, da si tukaj ustvarijo svoj dom, tudi zato smo ena redkih gorenjskih občin, kjer število občanov stalno narašča, povečalo se je že za skoraj tisoč. Naša občina ni več razvojno ogrožena, kot je bila ob ustanovitvi, pač pa smo znani kot okolje, kjer se v Sloveniji dobro, ne bodimo malenkostni, najboljše živi.

»Pa ukop morma držat!«

Župan Občine Gorenja vas - Poljane
Milan Čadež

Vsem občankam in občanom Občine Gorenja vas - Poljane čestitamo ob občinskem prazniku, 23. novembru, ki ga praznujemo v spomin na prvo omembo naših krajev v pisnih virih. Obenem se zahvaljujemo za dosedanje sodelovanje in si še naprej želimo, da bi s pozitivno energijo in dobro voljo iskali poti za uresničevanje naših skupnih ciljev.

Prijazno vabljeni, da se nam 23. novembra pridružite na slovesni akademiji ob praznovanju občine!

Župan in sodelavci občinske uprave

Pet let od katastrofalnih poplav

V noči s torka, 21. oktobra, na sredo, 22. oktobra, so pred petimi leti občino prizadele katastrofalne poplave. Poplavilo je preko 70 stanovanjskih, gospodarskih in industrijskih objektov. Najhuje je bilo v hotovljski grapi, kjer je voda pustila pravo razdejanje. Poljanska Sora je ponoči pri Zmincu dosegla stoletno višino vode. Poškodovani so bili cestna infrastruktura, kanalizacija, vodovod, zalilo je stanovanjske objekte. Občina je tedaj škodo, ki je nastala ob poplavah na javni infrastrukturi, ocenila na slabih pet milijonov evrov. Prizadetim so pomagali gasilci, pripadniki Civilne zaščite in Slovenske vojske.

Hotovlja

Karlovski mlin v Žirovskem Vrhu

Večina škode je bila v tem času že sanirana. Protipoplavni ukrepi so bili med drugim sprejeti tudi za celotno območje Poljan, ki je utrpelo veliko škodo: po letošnjem podpisu pogodbe z izvajalcem potekajo priprave na začetek del, ki so vredna dobre tri milijone evrov in naj bi jih zaključili v dveh letih.

Nekaj fotografij kot spomin na dogodke izpred petih let smo poiskali v arhivu Podblegaških novic.

P. N.

Prodaja nepremičnin

Občina Gorenja vas - Poljane obvešča, da prodaja:

- trosobno stanovanje na naslovu Sestranska vas 54, Gorenja vas.

Celotno besedilo javnega razpisa za prodajo nepremičnine z javnim zbiranjem ponudb je objavljeno na spletni strani občine, zavihek Razpisi in objave.

Slavnostno odprtje Športne dvorane Gorenja vas

Največja naložba občine v času njenega obstoja

Svojemu namenu je bila 15. novembra predana težko pričakovana nova Športna dvorana Gorenja vas, ki je sicer v uporabi že od februarja. Prav vsi občani smo lahko upravičeno ponosni, da imamo lepo, energetske varčno in sodobno opremljeno večnamensko dvorano, ki služi tako za športne, kulturne kot družbene dejavnosti. Nova parkirišča, zunanja ureditev in novo zunanje športno igrišče skupaj z dvorano pa predstavljajo dovršeno celoto.

Trak so ob odprtju prerezali: župan Milan Čadež (v sredini, s škarjami), levo ob njem ravnatelj Izidor Selak, desno Bernard Strel, nadzornik del. Škarje sta prinesla osnovnošolca Jakob in Manca (stojeta zadaj), trak pa športni pedagogi: skrajno levo sta Jaka Trček in Alenka Gartner Luznar, skrajno desno pa Mihaela Vehar Oblak in Igor Pečelin.

Slavnostno odprtje sta organizirali Občina Gorenja vas - Poljane in OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas, ki je poskrbela za bogat program. Učenci so z igrivim mimohodom predstavili vrsto športnih dejavnosti in pri tem zajeli tako športno zgodovino kraja kot tudi pogled na razvoj športnih dejavnosti v prihodnje. Program so popestrili otroški in mladinski pevski zbor šole, vzgojiteljice iz Vrtca Zala Gorenja vas, Plesna skupina Step ter govornika ravnatelj Izidor Selak in župan Milan Čadež, ki sta soglasno izpostavila izjemen pomen dograditve težko pričakovane športne dvorane ne samo za šolajoče otroke, pač pa tudi za širši razmah športnih dejavnosti in živahnejši utrip dogajanja v lokalni skupnosti.

Prelomnici gorenjevaškega šolstva: leti 1971 in 2019

Ravnatelj Izidor Selak je omenil, da sta v zgodovini gorenjevaškega šolstva pomembni

dve letnici: 1971, ko so odpirali novo šolsko stavbo, v kateri pouk poteka še danes, ter 2019, ko so ob njej zgradili sodoben športni objekt. V zadnjih 15 letih so lokacijo gradnje kar trikrat spremenili. Zadnja, četrta, »najbolj racionalna za družbene potrebe in najbližja šolskemu prostoru«, je od letošnjega 18. februarja dana v uporabo. Priznal je, da je bil v dveh letih gradnje velik izziv organizirati poučevanje športa in interesnih dejavnosti: »Bili smo brez telovadnice, zato je pouk športne vzgoje potekal celo v notranjih prostorih Sokolskega doma. Veliko ur je bilo namenjenih gibanju v naravi v okolici šole. Bilo je veliko dnevnega prilagajanja.« Tega od začetka letošnjega leta ni več. »Vadbeni prostori dvorane namreč sedaj omogočajo vadbo v treh vadbenih enotah, ki se lahko pregradijo z dvema ločilnima zavesama. V primeru športne prireditve se dvigneta. Centralno igrišče je košarkarsko. Dvorana v izmeri 45 x 24 metrov je primerna za ligaška tekmo-

vanja malega nogometa, rokomet, floorballa, košarke in odbojke. Igralne površine je 1.073 m², z vsemi pripadajočimi prostori pa 1.530 m².« Za primerjavo: velikost stare telovadnice je bila primerljiva z eno vadbeno enoto nove dvorane.

»Izpolnile so se želje številnih občanov, meni pa dolgoletne sanje,« je v sklepnem delu nagovora še povedal Selak.

Po Poljanah sedaj sodoben športni objekt tudi v Gorenji vasi

Župan Milan Čadež je izpostavil, da je vesel, da je to drugi športni objekt v občini, ki ga predajajo svojemu namenu, posebej pa izpostavil razumevanje vodstva šole pred 15 leti, ko je ravnatelj Valentin Kokalj, da so sprejeli skupno odločitev, da prej zgradijo telovadnico v Poljanah, kjer so jo tedaj potrebovali bolj kot v Gorenji vasi. Sedaj jo imata obe šoli oz. oba kraja.

Pridružil se je mnenju, da je bila gradnja zahtevna, zato se je posebej zahvalil najbližjim sosedom in prebivalcem Trate, saj parkiranje v okolici šole v tem času ni bilo možno.

»Velikega in zahtevnega projekta ne bi uspeli zaključiti brez dobrega sodelovanja številnih, ki so bili vključeni. To nam je lahko uspelo samo zato, ker smo držali skupaj,« je zadovoljno sklenil župan, ki je zatem slovesno prerezal trak z ravnateljem Izidorjem Selakom in nadzornikom del Bernardom Strelom. Dvorano je blagoslovil gorenjevaški župnik Gregor Luštrek.

Izgradnja nove, sodobno opremljene Športne dvorane Gorenja vas je za občino največja naložba v času njenega obstoja, izvedena za več prihodnjih desetletij. V celoten projekt so zajeti rušenje obstoječe dvorane, izgradnja nove večnamenske športne dvorane in preureditev obstoječe kotlovnice za celoten kompleks šole, vrtca in nove dvorane. Odstranjeni sta bili dve oljni peči, ki ju je nadomestila peč na lesne sekanke. Projekt je zajemal tudi zunanjo ureditev novega športnega igrišča in parkirišč ter ureditev zadrževalnika meteornih vod v Blatih.

Gradbeno dovoljenje za projekt nove športne dvorane in zunanjo ureditev je bilo izdano 29. junija 2016, temeljni kamen je bil položen na prvi pomladni dan leta 2017, dela pa so se začela izvajati 10. aprila 2017 in zaključila

Otroški pevski zbor Mavrica se je predstavil s šolsko himno.

31. januarja letos. To pomeni, da je gradnja trajala 661 koledarski dni oz. 21 mesecev in 21 dni. Zaradi koordinacije obsežnega števila podizvajalcev v zaostrenih razmerah poslovanja glavnega izvajalca je gradnjo zaznamovala izredna zahtevnost koordinacije, zaradi česar je občina dejavno sodelovala v organizaciji vseh aktivnosti gradnje, koordinaciji med izvajalci in podizvajalci ter tekoče opozarjala na izboljšanje stanja, izvedbo ukrepov in napredovanje pri gradnji.

Vrednost posameznih del

Del objekta	Vrednost v EUR	Delež (%)
Športna dvorana	3.666.642,81	74,73
Kotlovnica	233.294,23	4,75
Zunanja ureditev	977.312,89	19,92
Projekti in dokumentacija	29.346,18	0,60
Skupaj:	4.906.596,11	100,00

Učinki energetske varčnega objekta že vidni

Projekt je iz proračuna sofinancirala Občina Gorenja vas - Poljane, pridobljena so bila tudi nepovratna sredstva Ekosklada za nove naložbe v gradnjo skoraj nič-energijskih stavb splošnega družbenega pomena. Občina se je namreč odločila za gradnjo energetske varčnega objekta z uporabo najsodobnejših tehnologij, kar se že obrestuje pri zmernejših tekočih stroških delovanja celotnega šolskega objekta. Športna dvorana tako porabi manj kot pet odstotkov

celotnega toplotnega ogrevanja šolskega objekta, pri čemer je bil tudi celoten preostali del šolskega objekta v preteklosti že energetsko saniran. Pridobili so tudi sredstva Fundacije za šport za ureditev novega zunanjskega športnega igrišča. Skupna višina nepovratnih sredstev tako znaša 561.199 evrov oziroma 11,44 % skupne vrednosti investicije, preostali del sredstev pa je prispevala občina.

Kot prikazuje spodnja preglednica, je gradnja športne dvorane znašala dobrih 3,6 milijona evrov, v okviru investicije pa je bilo zgrajeno še obsežno novo parkirišče za šolo in športno dvorano z varnimi pločniki za prehod učencev ter ureditvijo vhodne ploščadi šole in dostopnih poti za dostavo. Šola je pridobila tudi povsem novo sodobno opremljeno kotlovnico na lesno biomaso, s čimer smo prispevali k okoljsko prijaznejšemu konceptu ogrevanja šolskega kompleksa, ki se že ponaša z nazivom Ekošola.

V uporabi vse dni v tednu

S športno dvorano upravlja Zavod Poljanska dolina, ki v popoldanskem času skrbi za oddajo prostorov, ki so najemnikom na voljo od 15. pa vse do 22. ure, ob sobotah in nedeljah pa ves dan. Najemi se zaradi velikosti športne dvorane lahko izvajajo po posameznih tretjinah, s čimer je zagotovljena sočasna vadba treh različnih najemnikov. Trenutno športna dvorana gosti 15 različnih najemnikov, med katerimi so zlasti domača športna društva, podjetja in tudi zasebni najemniki. V športni dvorani je torej tudi ob popoldnevih mogoče spremljati živahno športno dogajanje, nekaj prostih terminov pa ima upravljavec še na voljo.

S tem je bil dosežen dolgoletni cilj izgradnje sodobne športne dvorane, ki je ni nujno potrebovala le gorenjevaška osnovna šola, pač pa tudi celotna lokalna skupnost, ki ji objekt že nekaj mesecev odlično služi. Še pestrejšega dogajanja v dvorani pa se nadejamo v prihodnje, saj bo dvorana že v decembru gostila prve koncerte.

Jana Oblak

Osrednji del slovesnosti je bila parada športov OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas: učenci so prikazali vse športe, v katerih se na šoli udeležujejo. Točko je dopolnila še koreografija Plesne skupine Step, ki je skozi ples prikazala zgodbo o gradnji dvorane.

Razcvet zdravstvene dejavnosti

Sklop prispevkov ob 25-letnici občine tokrat posvečamo razvoju zdravstvenega varstva. Od ustanovitve dalje je to področje doživelo velik razvoj. Zlasti v zadnjih letih je občina uspela realizirati potrebne spremembe tako v programskem delu kot tudi pri urejanju primernih prostorov za opravljanje zdravstvenih dejavnosti.

Foto: P. N.

Zdravstveni dom v Gorenji vasi v marcu 2013, ko je občina za njegovo energetsko sanacijo na razpisu ministrstva za infrastrukturo in prostor prejela dobrih 200.000 evrov.

V Zdravstvenem domu (ZD) Gorenja vas sta ob ustanovitvi občine leta 1994 delovala dva zdravnik splošne medicine, otroški zobozdravnik, zobozdravnik za odrasle in patronažna služba v manjšem obsegu. Takrat še ni bilo pediatrične ambulante, prav tako ne fizioterapije. Občina je ves čas opozarjala, da zaradi rasti števila prebivalcev in v primerjavi s sosednjimi občinami to ne zadošča. Danes je slika na področju zdravstvenega varstva v občini drugačna. Občani imajo na voljo tri ambulante splošne medicine, v katerih so zaposleni štirje zdravniki, pediatrično ambulanto z dvema pediatroma, štiri zobozdravnike za odrasle ter dve zobozdravnici za otroke, razširjen program patronažne službe, ponudbo zobne tehnike in od leta 2006 tudi fizioterapijo (s širitvijo programa leta 2016). Občina želi v prihodnje urediti še razvojno ambulanto za otroke, razširiti program družinske medicine, uvesti ginekološko ambulanto – zanjo je že odobren program v obsegu 0,5, a za zdaj še ni na voljo specialista, ki bi opravljal to dejavnost. V Gorenji vasi je letos otroška ambulanta začela delovati vse dni v tednu. Z novo koncesijsko ambulanto so otrokom omogočili celovito zdravstveno oskrbo. Z letošnjim letom je z delom začela tudi nova zobozdravstvena ambulanta: v okviru javne mreže je bila zaposlena zobozdravnica Manca Peternej. Zaradi dolgih čakalnih vrst v otroških zobnih ambulantah so ob podpori občine notranje prestrukturirali program, kar obenem omogoča celovito delovanje zdravstvenih ambulant, in sicer tako, da ambulanta zobozdravnice Jute Pisk pokriva območje celotne Osnovne šole Ivana Tavčarja Gorenja vas, ambulanta zobozdravnice Mance Peternej pa celotno območje poljanske osnovne šole. Avgusta letos so podelili še koncesijo za

odraslo zobozdravstvo. Zobozdravstvenemu centru Javh, d. o. o., ter zobozdravstvu Rok-Lab, zobozdravstvo, d. o. o., ki delujeta v novem delu zdravstvenega doma. Občina je za širitev programa družinske medicine že izvedla preureditev ambulante zdravnice Nadje Šubic, kjer je urejena dodatna ordinacija. Za delo v ZD Gorenja vas se je odločil novi zdravnik družinske medicine Marko Možina.

Občina je ob širitvi programa zdravstvene dejavnosti poskrbela tudi za ureditev novih ambulant in objekta zdravstvenega doma. Danes tako pacienti vstopajo v prenovljeno stavbo, ki ima nov vhod ter vgrajeno dvigalo. Stavbo so tudi energetsko sanirali z novim fasadnim ovojem ter prenovili ogrevanje na obnovljive vire z montažo toplotnih črpalk. Največja investicija je bila izgradnja prizidka novih zobozdravstvenih ambulant in ambulante družinske medicine dr. Koprivca, zaključena v letu 2016, ki so jo financirali zdravniki sami,

občina pa je zgradila novo prostorno parkirišče. Letos so na novo uredili še sodobno lekarno v pritličju objekta. Zaradi rasti števila prebivalcev občina načrtuje dodatno širitev programa družinske medicine, vzporedno s tem pa v prihodnjih letih tudi ureditev novih, sodobno opremljenih ambulant v prostorih nekdanje lekarne.

»Razvoj zdravstva v občini je šel v pozitivno smer«

»Spremembe, ki so nastale v tem obdobju, so v primerjavi s podobnimi kraji nepredstavljive. Že na prvi pogled se opazi, da je danes zdravstvenemu varstvu v občini namenjeno bistveno več uporabnih površin kot pred dvema desetletjema. Tudi v teh danes še vedno potekajo renovacijska dela, ki prostore približujejo današnjemu načinu zdravljenja in tudi za prihodnost ne zmanjkuje idej,« pove Janez Koprivec, dr. med., eden od družinskih zdravnikov v Gorenji vasi. Še bolj kot to se mu zdi pomembna kadrovska okrepitev zdravstvenega varstva. »Če smo v začetku tega tisočletja razmišljali, ali bodo trije splošni zdravniki v kraju sploh imeli dovolj dela, smo danes štirje. Upam, da nas bo v kratkem pet.« Po njegovem mnenju je zdravstvo v občini doživelo takšen razcvet zaradi predhodnikov in sedanjih zaposlenih, ki so začutili, da se razvija le, če vanj vlagajo. To je začutila tudi občina, ki se zaveda, da je za področje zasebnitva in pridobivanja kadrov treba pobudo dati izvajalcem in uporabnikom.

Družinska zdravnica Anda Perdan, dr. med., ki je delo zdravnice v Gorenji vasi opravljala do upokojitve, gleda na razvoj zdravstva v občini s strokovnega in organizacijskega vidika takole: »Vsi zaposleni zdravstveni delavci na naši zdravstveni postaji smo, kolikor je le bilo mogoče, sledili razvoju stroke. Tako se dela tudi danes in enako bo v prihodnosti; razvoj je šel in gre naprej.« Z organizacijskega vidika vidi več pozitivnih kot negativnih vidikov. Med pozitivnimi izpostavlja zasebnitvo. »Na tem področju je daleč prva zaorala ledino zobozdravnica Olgica Mijatović, dr. dent. med. Kar nekaj let kasneje se nas je tudi večina

Foto: T. K.

Zdravstveni dom v Gorenji vasi leta 2019. Prizidek, vseljen leta 2017, so v celoti financirali zasebni zdravnik in trije zobozdravniki.

drugih odločila za prestop v zasebnštvo. Tako smo pridobili še tretjega družinskega zdravnika in s tem tretjo splošno ambulanto, kar je bila razbremenitev za naju z zdravnico Šubičevo in velika pridobitev za prebivalstvo občine. S prestopom v zasebnštvo smo si uredili prostore, nabavili nove aparature za delo in si s tem izboljšali pogoje dela.« Tudi ona poudarja pridobitve novih kadrov v tem obdobju. Želi si in upa, da se ponovno vrne tudi ginekolog. Dodaja, da so sodelavci, ki se niso odločili za zasebnštvo, prav tako delali in delajo strokovno in požrtvovalno. Oba s Koprivcem poudarjata, da so predloge za spremembe dali zaposleni, ki so v to vložili veliko energije. »Občina je predlogom v glavnem prislughnila ter omogočila in podprla realizacijo. To naj bi bil vzorec za reformo zdravstva v Sloveniji,« pravi. »Predlogi stroke se ob podpori zbornice rešujejo skupaj s 'politiko' oz. občino. Razvoj zdravstva je šel v občini tako v pozitivno smer, v prihodnje pa bo še veliko priložnosti za nadaljevanje te poti za dobro vseh.« O spremembah v odnosu zdravnik–bolnik v tem času pove, da je »nekateri prinesel tudi internet«, kar bolj drži za mlade in delno tudi srednjo generacijo. Bolniki pridejo k zdravniku že z diagnozo in naročilom, kam naj ga pošlje, hkrati pa ne znajo opisati svojih težav. »Dialog med bolnikom in zdravnikom je nujen«, poudarja. »Nisem imela vtisa, da bi bila pri ljudeh večja sprememba glede odgovornosti za zdravje. Ne da te ni, vendar je je premalo.« Perdanova dodaja, da je pri starejših bolnikih še veliko spoštovanja in zaupanja do sestre in zdravnika. »Pri mlajših, ne vseh, pa je razlika. Tu se odraža tudi vzgoja.«

Kot je zapisano v Strategiji razvoja zdravstva na območju občin Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri za obdobje 2017–2030, ki so jo pred letom dni sprejeli za to območje, število prebivalcev v Upravni enoti Škofja Loka raste, nižja sta povprečna starost prebivalcev in indeks staranja, še zlasti v občinah Gorenja vas - Poljane in Železniki.

Demografske projekcije potrjujejo trend daljšanja življenjske dobe in prenizko rodnoost za obnovo prebivalstva. Povečanje populacije starejših od 75 let in posebej od 85 let pomeni, da bo ta starostna populacija poleg zdravstvenih storitev potrebovala tudi nego in dolgotrajno oskrbo. Dostopnost do osnovnih javnih zdravstvenih storitev in s tem povezanih preventivnih programov na primarni ravni je na loškem območju slabša od regijskega in slovenskega povprečja (deloma je izjema pediatrija). V občini Gorenja vas - Poljane so programi odobreni in organizirani v manjšem obsegu, kot bi ji glede na število prebivalcev pripadalo; podhranjeno je zobozdravstvo, trenutno ni vpisa novih pacientov v ambulantah za odrasle; manjka dispanzer za ženske, premajhen je tudi obseg fizioterapije, saj so čakalne vrste zelo dolge.

Foto: arhiv Anda Perdan

Zdravnica Anda Perdan je delala v Gorenji vasi od leta 1980 do upokojitve leta 2017.

Potrebne bodo korenite spremembe

In kako naprej? Koprivec vidi potrebo po korenitih spremembah slovenskega zdravstva. »V danem trenutku imam občutek, da je zdravstvena oskrba v kraju boljša, kot jo ponuja sistem. Še naprej si želim zavedanja občine, da je za razvoj oskrbe potrebno ponuditi optimalne pogoje dela, s katerimi so zadovoljni pacienti in izvajalci. Danes se že močno čuti hud primanjkljaj družinskih zdravnikov in pediatrov na primarnem nivoju, stanje pa bo v naslednjih letih še bistveno slabše,« pove. Dodaja, da sistem

Foto: arhiv Janeza Kopriveca

»Spremembe, ki so nastale v tem obdobju, so v primerjavi s podobnimi kraji nepredstavljljive,« je prepričan zdravnik Janez Koprivec.

še vedno deluje po starih notah, in nas tolaži, da bodo ta primanjkljaj popolnili zdravniki iz bivše 'Juge'. »Gotovo bo najboljši njihov kader prišel v Slovenijo, slabi pa se bodo raje zaposlili na Zahodu, če jim kdo verjame. Nepristano je potrebno razmišljati, kako še izboljšati oskrbo pacienta, izboljšati delovne pogoje zaposlenim in s pozitivnim vzgledom počasi tudi drugim dopovedati, da je naše zdravstvo lahko bistveno boljše, kot je, in bo nekoč dejansko primerljivo z dobrimi evropskimi praksami.«

Kristina Z. Božič

Odprtje nove zobne ambulante za otroke in odrasle

11. novembra je bilo uradno odprtje nove zobne ambulante za otroke in odrasle Mance Peternelj, dr. dent. med., ki deluje v prenovljenih prostorih v prvem nadstropju zdravstvenega doma v Gorenji vasi.

Delovati je začela v začetku letošnjega leta. Septembra je bil program v povečanem obsegu 70-odstotno namenjen otroškemu zobozdravstvu, 30-odstotno pa programu za odrasle.

Do zdaj je zobna ambulanta Mance Peternelj začasno gostovala v ambulanti upokojene dr. Olgice Mijatović v novem prizidku zdravstvenega doma, konec avgusta pa je Osnovno zdravstvo Gorenjske končalo prenovu ambulante v prvem nadstropju starega dela objekta.

Direktor Zdravstvenega doma Škofja Loka Aleksander Stepanović je ob odprtju na kratko opisal obnovitvena dela in program nove zobne ambulante ter poudaril, kako pomembno je medsebojno sodelovanje med občino in Osnovnim zdravstvom Gorenjske. Tudi župan Milan Čadež je potrdil pomembnost medsebojnega sodelovanja, pohvalil vse, ki so se kakor koli trudili pri tem, in obljubil, da se bo občina še naprej trudila zagotavljati prostore in širiti program, kjer je to potrebno.

Ambulanta Mance Peternelj je zadolžena za izvajanje sistematskih pregledov za OŠ Poljane ter PŠ Javorje in vabi k vpisu vse otroke šolskega okoliša OŠ Poljane. Tretjina njenega programa, ki je namenjen zobozdravstvu odraslih, pa je že zasedena.

Manca Peternelj, dr. dent. med., in njena asistentka v novih prostorih.

Zobozdravnica Mance Peternelj, ki se veseli novih stalnih prostorov, je še poudarila, da je potrebno več pozornosti posvetiti zobni preventivi. Staršem svetuje, da vpišejo svoje malčke na prvi pregled že pri enem letu, in ne čakajo, da dopolnijo tri leta.

Jana Oblak

Dela bodo končana konec meseca

Občina Gorenja vas - Poljane je skupaj z glavnim izvajalcem del podjetjem Hip-plus konec preteklega leta pričela s sanacijo lokalne ceste (LC) Zapreval-Poljane, ki je bila decembra 2017 zaradi poplav in močnega vetra zelo poškodovana. Vrednost vseh predvidenih del je 1.710.000 evrov z vključenim DDV.

Sanacijska dela na cesti v Javorje naj bi bila dokončana še v tem mesecu.

Lokalna cesta od odcepa za Delnice proti Javorjam poteka po zelo nestabilnem in plazovitem terenu, kar je v zadnjem obdobju zaradi zdrsov plazov prispevalo k intenzivnim poškodbam ceste. Občina je iz naslova elemen-

tarnih nesreč za leto 2018 pridobila nepovratna sredstva v višini 616.522 evrov, namenjena celoviti rekonstrukciji dveh zaradi plazov najbolj poškodovanih cestnih odsekov. Od Poljan do Zaprevala so za sanacijo predvideni trije

odseki. V prvi fazi je bil rekonstruiran odsek pod opornim zidom pod cerkvijo v Javorjah v dolžini 380 metrov in obenem saniran tudi plaz. Fino asfaltiranje je bilo izvedeno v prvi polovici junija. Glavnina del na 600-metrskem odseku v spodnjem delu ceste mimo Krajcev do odcepa za Delnice je bila izvedena že v zimskem času, fino asfaltiranje pa v začetku julija.

Sanacija poteka v dveh fazah

Občina je 7. maja letos podpisala še drugo sofinancersko pogodbo z Ministrstvom za okolje in prostor za drugo fazo sanacije plazovitega terena na cesti v Javorje, s katero so bila pridobljena sredstva za odpravo posledic plazenja v višini 720.000 evrov za letošnje leto.

Dela so se najprej pričela pred odcepom ceste za Dolenčice, kjer je bilo potrebno globinsko sanirati tri večje plazove, čez katere poteka cestišče v dolžini 520 metrov. Izvedeni so bili zahtevni posegi v območju plazov z utrjevanjem brežin s pomočjo železniških tirnic, kamnito-betonskimi zložbami in novim drenažnim ter meteornim odvodnjavanjem, zato so se dela izvajala vse poletne mesece. Zaključek del z vsemi ureditvami okoliškega terena je predviden do konca novembra.

Ob tej priložnosti se občina zahvaljuje krajanom za njihovo potrpežljivost in strpnost pri uporabi ceste med sanacijo ter vsem lastnikom delno prizadetih okoliških parcel.

Igor Kržišnik

Regionalna cesta Trebija-Sovodenj

Gradbeni stroji na enem od odsekov prihodnje leto

Obnova ceste Trebija-Sovodenj se bo nadaljevala prihodnje leto.

Tako je bilo dogovorjeno 13. novembra na sestanku župana Milana Čadeža in poslanca Žana Mahničarja z direktorico Direkcije za infrastrukturo Moniko Pintar Mesarič.

Cesto proti Sovodnju naj bi pričeli obnavljati prihodnje leto.

Razpis za izvajalca del in začetek sanacije ceste proti Sovodnju sta bila predvidena že lani, vendar je bilo potrebno izdelati še manjkajočo hidravlično-hidrološko študijo, ki je pokazala, da je cesta umeščena v stoletne poplavne vode. Prišlo je do zamika postopkov, župan je zato predlagal, da se projekt na relaciji Trebija-Sovodenj razdeli na dva dela, in sicer naj bi se odsek od 0,5 do 1,1 kilometra obravnaval posebej, ker je zahtevnejši, za cestišče od 1,1 do 2,5 kilometra pa naj bi pripravili razpis za izvajalca del. Gradbeni stroji in delavci naj bi bili po najboljših napovedih na gradbišču lahko že prihodnje leto.

Župan Čadež je za Radio Sora pojasnil, da so na direkciji sprejeli tudi predlog Krajevne skupnosti Sovodenj in občine: cesto na Sovodnju na območju podjetja Lesgal, ki zajema tudi žago, bodo prestavili pod hribino, obenem pa preusmerili tudi vodotok. »Mi smo to že zabeležili v občinski prostorski načrt, ki ga sprejemamo naslednje leto, temu bo sledila izdelava občinskega podrobnega prostorskega načrta, ki bo predložen Direkciji za infrastrukturo, kar bo podlaga za realizacijo,« je povedal župan.

P. N.

Pripravljena izhodišča za strategijo upravljanja z zvermi

V želji po zaščiti podeželja je spontano prišlo do sodelovanja več deležnikov z zahtevo, da kmetijska kulturna krajina ostane brez zveri, tako kot je to bilo v zadnjih stoletjih. Skupina je pripravila temeljna izhodišča za novo strategijo upravljanja z zvermi, ki dajejo podlago za trajnostno varovanje zveri v sprejemljivi številčnosti na eni in varno podeželje na drugi strani.

Foto: arhiv mag. Stanislava Berganta

Mag. Stanislav Bergant je pripravil izhodišča za novo strategijo za upravljanje z zvermi, ki jo bo kmalu predstavil tudi evropskim poslancem.

Izhodišča je zapisal mag. Stanislav Bergant, ekološki kmet na gorski kmetiji v Kokri. »Pomembno je razumeti dejstvo, da se karizmatične zveri in čustva neosveščenih ljudi zlorablajo za služenje denarja ozkih skupin z zelo kratkovidnim in neodgovornim pogledom na širše dogajanje v družbi. S strani teh skupin je poleg urbanega prebivalstva in kmetov zlorabljena tudi politika, ki naseda njihovim 'strokovnim razlagam in eksperimentom' in jim preko javnega financiranja deli 'Judežev denar'. Nasedli smo sindromu plišastega medveda,« ostro komentira Bergant nezainteresiranost ministrstva za pripravo več kot potrebne strategije. Tudi sam je pred leti utrpel napad medveda na konja in kot pravi, dokler človek tega sam ne doživi, ne ve, kaj to pomeni.

Izhodišča predstavljena v Bruslju

Nov pravni red in strategija morata pokrivati štiri področja: rajonizacijo, odškodninski sistem, številčnost zveri in zakonodajo. Izhodišča

V koordinacijski skupini aktivno delujejo podpisniki lanske peticije: Sindikat kmetov Slovenije, Zveza društev ekoloških kmetov Slovenije, Zveza lastnikov gozdov Slovenije, Zveza društev drobnice Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in več na novo ustanovljenih civilnih iniciativ, med drugim tudi Civilna iniciativa Cerkno (CIC).

bodo predstavljena delovni skupini za spremljanje politike upravljanja z velikimi zvermi, ki jo je imenoval okoljski minister Simon Zajc. »Naša peticija je očitno dovolj argumentirana, da jo bom decembra predstavil poslancem Evropskega parlamenta na skupni seji odbora za okolje, odbora za zdravo hrano in odbora za kmetijstvo. Tudi iz drugih držav je slišati zahteve po spremembi politike oziroma stopnje zaščite,« je pojasnil Bergant, ki je član strokovne delovne skupine, v katero ga je imenoval Sindikat kmetov Slovenije (SKS). Kdaj bo strategija stopila v veljavo, še ni znano.

Divje zveri le na njihovem naravnem območju

Po evropski habitatni direktivi morajo države EU vzpostaviti sistem strogega varstva za zveri na njihovem naravnem območju razširjenosti. V Sloveniji je zgodovinsko izpričano to jugovzhodno območje in slovenska populacija predstavlja najbolj severozahodni del (štrcelj) dinarskih populacij zveri. To območje se opredeli kot osrednje območje. Okrog osrednjega območja je ožje robno območje, kjer reprodukcija zveri ni dovoljena, prisotnost se izjemoma tolerira. Vsa ostala področja znotraj Slovenije, kamor spada tudi občina Gorenja vas - Poljane oziroma Gorenjska in severna Primorska, morajo ostati prosta zveri, posebno volka, reprodukcija ni dovoljena, izjemoma se tolerira občasen prehod posameznih neproblematičnih osebkov medveda.

CIC Cerkno je v začetku novembra ustanovil društvo Pobuda za odstranitev nevarnih zveri, katerega predsednik je Ivan Mavri in bo ljudi ozaveščalo o pomenu odstranitve nevarnih zveri iz našega okolja. Društvo s sedežem v Gorenji vasi bo v odnosu do države nastopalo kot pravna oseba – društvo v javnem interesu in bo glasnik in zagovornik predstavljene strategije.

Država krije stroške varovanja in škodo

Po zakonu lastnik odgovarja za škodo, ki jo njegova lastnina povzroči na tuji lastnini. Lastnik divjadi in zveri je država, v njenem imenu z njo upravlja vlada. Tako mora prevzeti polno odgovornost za stroške varovanja in škodo, ki je posledica napadov zveri. Obligacijski zakonik zahteva, da se poleg materialne povrne tudi nematerialna škoda. Zaradi pokola domačih živali niso ogroženi le ohranitveni in razvojni cilji kmetije, temveč so porušeni tudi cilji rejcev. Člani kmetije so izpostavljeni duševnim bolečinam. Sistem mora biti učinkovit, oškodovanci pa morajo imeti vanj polno zaupanje.

Populacija zveri na raven v letu 2003

Kot poudarja Bergant, so vsi preprečevalni ukrepi za zmanjšanje škod odveč, če je število zveri preveliko. Edini realni način uravnavanja številčnosti zveri je odvzem. Zahtevamo, da se populacija zveri zmanjša na raven referenčnega leta (2003) sprejetja uredbe o habitatnih tipih: 450–550 osebkov za medveda in do pet tropov oziroma do 30 volkov. Odstrel se povsod izvaja v skladu z etičnim kodeksom slovenskih lovcev. V osrednjem območju skladno z upravljavskimi načrti, v robnem območju z odvračalnimi načini lova, izven robnega območja pa brez omejitev za volka in brez omejitev za konfliktnih osebkov medveda.

Pregledna in razumljiva zakonodaja

Glede na prisotnost zveri v širšem lokalnem okolju morajo ključne pravne in upravljavske dokumente obravnavati in potrjevati sveti lokalnih skupnosti na osrednjem in robnem območju. Zakonodaja mora biti pregledna in razumljiva vsem. Odločitev za odstrel konfliktnih osebkov se sprejme v enem dnevu, ko se zver še vrača na mesto pokola.

Po mnenju Berganta sobivanja z volkom v alpskem prostoru ni bilo, ni in nikoli ne bo možno. Z medvedom pa le pod določenimi pogoji. »Slovenska družba ima samo dve možnosti: ali ohraniti poseljeno kmetijsko krajino brez zveri ali prepustiti krajino zverem in preseliti prebivalce podeželja v mesta. Bivanje na podeželju brez kmetovanja, posebej v hribovitem in gorskem svetu, izgubi smisel!«

Lidija Razložnik

Srebrni Pustotnikovi siri

Oktobra je v italijanskem mestu Bergamo potekalo že 32. mednarodno tekmovanje sirov World cheese awards 2019. Letošnja konkurenca je bila večja kot kdaj koli prej, a Pustotnikovim iz Gorenje vasi je uspelo za tri izbrane sire prejeti srebrno priznanje.

Sir Kozovč je izdelan iz kozjega in ovčjega mleka.

260-članska komisija, ki so jo sestavljali strokovnjaki iz 35 držav, je v enem dnevu ocenila videz, teksturo, aromo in okus 3.804 vzorcev sira iz 42 držav in šestih kontinentov. Med sodelujočimi in s srebrno nagrajeni so tudi siri Kmetije Pustotnik.

»Dilema, katerega izmed naših sirov poslati v pregled strokovnjakom z vsega sveta, je bila velika, saj je imel vsak svojega tihega favorita,« je pojasnila Katarina Brence. »Po tehtnem premisleku smo se odločili, da pošljemo kar tri.« Želeli so si namreč izvedeti, kdo od domačih

Pustotnikov kozji sir

ima najbolj izbran okus. V ocenjevanje so poslali sir Kosec iz kravjega mleka, ki ga na kmetiji izdelujejo že vse od začetka, kozji sir, ki velja za gurmansko specialiteto, in sir Kozovč iz mešanice kozjega in ovčjega mleka. Leta 2016, ko so se prvič udeležili tekmovanja, je bil Kozovč nagrajen s srebrnim priznanjem.

Konkurenca je bila tokrat huda. »To tekmovanje je v svetovnem merilu najbolj reprezentativno na našem strokovnem področju, zato se ga udeležujemo.« Uspeh ima za Kmetijo Pustotnik prav poseben pomen, saj letos mineva trideset let, ko so izdelali prvi hlebec sira. »Tovrstna tekmovanja so za nas neke vrste motivacija. Raje kot k izdelavi novih produktov stremimo k doseganju najvišje kakovosti tistih, ki jih že ponujamo,« je še povedala Brencetova.

Lidija Razložnik

Nagrajeni obrtnice in obrtniki s Škofjeloškega

Kar osem jubilarantov iz naše občine

Območna obrtno-podjetniška zbornica (OOZ) Škofja Loka je še posebej ponosna na svoje člane, ki praznujejo okrogel jubilej, zato vsako leto podeljuje simbolična jubilejna priznanja. Letos je priznanje prejelo kar osem naših občanov.

Okrogla obletnica opravljanja zasebne dejavnosti je namreč pomemben dosežek in praznik slehernega obrtnika in podjetnika, ki si po več desetletjih poslovanja, maksimalne angažiranosti in osebne predanosti poslu, zaslužijo priznanje za svoje delo. Letošnja slovesna podelitev je potekala na Loškem odru po ogledu glasbene komedije Strasti, laži in maček v žaklju. Po uradnem delu smo z jubilariti skupaj nazdravili, sledilo pa je še sproščeno druženje.

Letos je jubilarantov 61, in sicer 24 članov praznuje 10-letnico, 19 jih obeležuje 20-letnico, 10 pa 30-letnico delovanja, samostojni podjetnik Bojan Šinkovec iz Škofje Loke beleži 40 let delovanja. OOZ Škofja Loka letno podeljuje priznanja tudi tistim obratovalnicam, ki nadaljujejo z opravljanjem dejavnosti oziroma je ta v

družini ali podjetju postala že tradicionalna. Letos je to priznanje prejelo sedem članov, in sicer sta ga za 30 let prejela Kozin Transport in Jerala Profil, za 35 let Inox Kokalj, za 40 let Mizarstvo Tavčar, že 50 let svojo dejavnost opravljajo v Cvetličarni Flora, kar 85 let pa letos praznuje Urarstvo Plantarič.

Iz Poljanske doline letos prihaja osem jubilarantov. 10 let delovanja obeležujeta Mizarstvo Cestn'k (Matej Dolinar, s. p.) ter MCM (Milan Milinović, s. p.), ki se ukvarjata z izdelavo in montažo stavbnega pohištva. Največ jubilarantov svojo dejavnost opravlja 20 let, in sicer Stanislava Homec kot nosilka dopolnilne dejavnosti na kmetiji, Anton Mravlja, s. p., Vrtnarstvo Stanonik (Majda Stanonik, s. p.), Marko Stanonik, s. p., ki se ukvarja s tesarstvom in krovstvom, ter Gostilna Lipan (Matilda Filipič,

Uspešna podjetniška zgodba se piše tudi v podjetju Polycorn, predelava plastičnih mas in orodjarstvo Škofja Loka, d. o. o. Na pobudo OOZ Škofja Loka je Iztok Stanonik postal eden od letošnjih nominirancev za podjetnika leta 2019. Upravni odbor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je namreč 22. oktobra potrdil letošnje nominirance za obrtnika leta 2019 in podjetnika leta 2019 ter najstarejšega obrtnika leta 2019. Obrtnika leta 2019 in letošnjega podjetnika oz. podjetnico leta bodo razglasili na slavnostnem dogodku ob 50-letnici Obrtne zbornice Slovenije, ki bo 5. decembra letos.

s. p.). Kar 50 let tradicije pa letos obeležujejo v Avtoprevozništvu Jereb.

Vsem jubilarantom iskreno čestitamo.

Julija Primožič

Letošnji obrtniki jubilaranti, med njimi osem naših občanov

Zaključili projekt Impresije Škofjeloškega

V muzeje vabijo tudi z družabno igro

Povezovanje muzejev in kulturnih centrov na Škofjeloškem se odvija že več let. Vanje želimo privabiti čim več obiskovalcev in jim predstaviti dejavnosti, ki temeljijo na dediščini z različnih področij. S tem namenom smo izvedli projekt Impresije Škofjeloškega, ki je našo ponudbo dodatno obarval in nas še bolj povezal pri promociji.

Foto: arhiv Zavoda Poljanska dolina

Projekt Impresije Škofjeloškega so zaključili s snemanjem promocijskega videa in novo družabno igro.

Zavod Poljanska dolina je svoje zgodbe gradil predvsem v Šubičevi hiši, na Dvorcu Visoko in delno na Rupnikovi liniji. V Šubičevi hiši se odvijajo ustvarjalne zgodbe, kjer si skupine poleg klasičnega ogleda lahko zaželi še raznolike ustvarjalne delavnice. Izkušeni animatorji jih popeljejo v svet ustvarjanja rodbine Šubic. Zgodbo navezujejo tudi na znamenite utrdbe Rupnikove linije, kjer so postavljene silhuete, ki prikazujejo postopke izgradnje oz.

delavce ob različnih delih.

Za skupno promocijo smo posneli video, ki predstavlja muzeje v nekoliko drugačni luči. Družinam želimo predstaviti, da muzej ni dolgočasen, marveč je lahko odlično doživetje. Snemanje promocijskega filma, ki bo na ogled prav kmalu, je potekalo v vseh naših partnerskih muzejih oz. kulturnih centrih. Igralsko družinico je tja pripeljala naša nova družabna igra, ki opozarja tudi na druge možne zanimi-

vosti, ki si jih v okolici lahko ogledajo. Odlična je za igranje ob obisku enega od kulturnih centrov, s tem pa povabi še k obisku drugih, partnerskih muzejev. Služila bo kot skupna promocija povezovanja kulturnih centrov oz. muzejev na Škofjeloškem. Izdelali smo 1.000 kosov družabne igre, ki jo bomo podarili tudi našim osnovnim šolam.

Loški muzej Škofja Loka je v Loškem gradu prilagodil ponudbo mlajši ciljni publiki, s poudarkom na družinah, saj je bila to tudi rdeča nit naših sodelovanj v različnih projektih. V veliko pomoč pri snovanju novih načinov predstavitve vsebin je Loški muzej nudil tudi drugim partnerjem. Tako je opravil tudi glavno vlogo pri zbiranju gradiva na temo žirovske čipke in pripravi koncepta postavitve razstave na temo čipke v žirovski kotlini. V Muzeju Žiri so umestili tudi velikansko čipko Mance Ahlin, ki krasi strop veže v 1. nadstropju.

Muzej Železniki je nadgradnjo programov pripravil predvsem v smeri klekljane čipke, v ohranitvi ter prikazu klekljanja čipke. V Centru DUO Škofja Loka so pripravili scenarij in posneli videozgodbo na temo tradicionalnih rokodelskih veščin in mojstrskih znanj, ki so bila ali so še prisotna na Škofjeloškem. Pomembno sporočilo videozgodbe so pričevanja rokodelcev in rokodelk, ki pripovedujejo, zakaj se z rokodelstvom ukvarjajo in kaj jim pomeni njihov poklic.

Zagotovo to ni zadnji projekt sodelovanja muzejev na Škofjeloškem.

Lucija Kavčič

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje.

Lokalna akcijska skupina loškega pogorja

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014–2020. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za programsko obdobje 2014–2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Za vsebino je odgovoren Zavod Poljanska dolina.

Že petič svetovni prvak

Konec oktobra se je Gorenjevačan Gregor Stanonik udeležil najtežjega gasilskega tekmovanja na svetu, Firefighter Combat Challenge, ki je potekal v ameriški zvezni državi Alabami. Tam je ponovno dokazal, da sodi v sam vrh najhitrejših gasilcev, saj je vnovič postal svetovni prvak.

Foto: Osební arhiv

Gregor Stanonik si tudi po petem naslovu svetovnega prvaka želi ostati v družbi najhitrejših gasilcev.

»Z doseženimi rezultati sem zelo zadovoljen. Veseli me, da še vedno ostajam v svetovnem vrhu,« je po vrnitvi domov povedal Stanonik, čigar cilji za (letošnje) tekočo sezono niso bili nizki. »Cilji so bili visoki in skoraj vse sem dosegel,« je zadovoljen priznal. Petič zapored je osvojil naslov svetovnega prvaka v kategoriji chief, v kateri se pomerijo le predsedniki in poveljniki gasilskih enot. Uvrstil se je med prvih 10 na svetu v kategoriji open. Tako kot lani je med 500 tekmovalci iz 15 držav tekmovanje zaključil na 5. mestu. V dvojicah z Anžetom Habjanom sta imela nekaj smole, a sta zadovoljna z naslovom svetovnih podprvakov. »Letos je bila konkurenca kar huda, boljša kot preteklo leto. V štafeti smo prav tako z malce smole v polfinalu na koncu osvojili 3. mesto.« Ekipo sta poleg Stanonika in Habjana sestavljala še Igor Pašič (PGD Radovljica) in Miha Pintar (PGD Duplje).

Na evropskem tekmovanju, ki ga je septembra gostil PGD Bled, je Gregor osvojil 3. mesto v posamični kategoriji, v dvojicah z Anžetom Habjanom sta postala evropska prvaka z novim evropskim rekordom, v štafeti pa so ubranili naslov evropskih podprvakov.

Tekmovanje v Ameriki mu vsakokrat predstavlja izziv

Gregor neprestano skrbi za svojo fizično pripravljenost. Treningu in tekmovanju se ni odrekel niti na dopustu na Hrvaškem. Kot pojasnjuje, mu svetovno prvenstvo čez lužo vedno znova predstavlja velik izziv, zato mu motivacije nikoli ne zmanjka. »Vsakič znova želim ostati v samem vrhu, kar mi zadnja leta uspeva. Želim si, da bo tako tudi v prihodnje, tako da že pridno treniram za naslednjo sezono,« iskreno pove. »Na tem mestu bi se rad zahvalil sponzorjem, ki mi delno krijejo stroške udeležbe na tekmovanjih. Vsaka sezona tekmovalca poleg priprav stane minimalno pet tisoč evrov. Zato hvala podjetjem Knauf Insulation Slovenija in MS gozdarstvo Mario Stajič, s. p., Občini Gorenja vas - Poljane in Marmorju Hotavlje.«

Lidija Razložnik

Gasilska tekmovanja

Starejše gasilke premagale vso konkurenco

Oktobra je bilo v Kranju regijsko gasilsko tekmovanje Gorenjske za mladino, teden dni kasneje v Šenčurju pa še za člane in starejše gasilce. Starejše gasilke PGD Trebija so stopile na najvišjo stopničko, članice B iz PGD Sovodenj pa so domov prinesle bronasto odličje.

Na regijsko gasilsko tekmovanje Gorenjske so se uvrstile tri najboljše ekipe v posamezni kategoriji z območnega gasilskega tekmovanja, ki je bilo septembra v Škofji Loki. Takrat smo v članku napačno navedli, da so starejše gasilke PGD Trebija osvojile tretje mesto, čeprav so bile druge. Na tekmovanju v Kranju pa so pokazale svojo spretnost in stopile na najvišjo stopničko. Tekmovanja se je sicer udeležilo več ekip iz občine Gorenja vas - Poljane. Starejši gasilci PGD Trebija so bili enajsti, med članicami B so tretje mesto osvojile gasilke PGD Sovodenj, njihovi moški kolegi pa so zasedli osmo mesto. Člani B iz PGD Poljane so bili šesti. V kategoriji članice A so gasilke PGD Trebija osvojile deveto mesto, njihove kolegice iz Poljan pa so zbrale dovolj točk za dvanajsto mesto, medtem ko so v kategoriji člani A gasilci PGD Trebija zasedli štirinajsto mesto.

Na regijskem gasilskem tekmovanju Gorenjske za mladino so pionirke PGD Trebija 1 osvojile četrto mesto, ekipa PGD Trebija 2 je bila enajsta, ekipa PGD Sovodenj pa je zasedla trinajsto mesto. Pri mladincih so bili z enajstim mestom najboljši iz PGD Sovodenj, dvanajsti pa so bili mladinci iz PGD Lučine. Mladinke PGD Sovodenj so osvojile četrto mesto, pete so bile mladinke PGD Poljane 2, šeste pa mladinke PGD Poljane 1.

Najboljše tri ekipe iz vsake kategorije so se tako uvrstile naprej na državno tekmovanje, ki bo maja v Celju. Takrat bomo lahko navijali za starejše gasilke PGD Trebija in članice B PGD Sovodenj.

T. D.

Foto: arhiv PGD Trebija

Starejše gasilke PGD Trebija so si z zmago na regijskem gasilskem tekmovanju zagotovile nastop na državnem tekmovanju maja prihodnje leto.

Odprli vrata obiskovalcem in izvedli gasilsko vajo

Po lanskem odličnem odzivu obiskovalcev so v Polycomu tudi letos oktobra organizirali dan odprtih vrat, nato pa so v sodelovanju z okoliškimi gasilskimi društvi izvedli še gasilsko vajo.

Foto: arhiv Polycoma

Približno 400 ljudi si je ogledalo Polycomovo pametno tovarno.

Na dan odprtih vrat je Polycom obiskalo skoraj 400 ljudi. Zaposleni so ves dan (dogodek je bil v soboto) vodili manjše skupine skozi podjetje od oddelka do oddelka tako, da so gostje dobili občutek, kako nastajajo izdelki vse od naročila do odpreme. Ogledali so si razvoj in konstrukcijo, strojno in ročno orodjarno, kontrolno-merilni laboratorij, kjer so

bili razstavljeni tudi vsi izdelki, ki jih trenutno proizvajajo. Za mnoge je bila posebej zanimiva s številnimi roboti opremljena proizvodnja, kjer so si ogledali, kako stroj nabrizga izdelek ter kako potekata pakiranje in priprava za skladišče. Na koncu so se ustavili še v montaži in prebiralnici.

Zanimivo je bilo tudi pred podjetjem.

Foto: arhiv Polycoma

V gasilski vaji je sodelovalo osem okoliških gasilskih društev.

Tisti, ki se zanimajo za delo v Polycomu, so se lahko ustavili v kadrovskem kotičku in se pogovorili o kariernih možnostih v podjetju, ekipa prve pomoči iz škofjeloškega Rdečega križa in PGD Poljane so prikazovali temeljne postopke oživljanja in uporabe defibrilatorja, predstavniki društva diabetikov iz Škofje Loke pa so obiskovalcem, ki so to želeli, izmerili krvni tlak in krvni sladkor. »To sta pomembna pokazatelja zdravja in dobrega počutja,« je povedala Bernarda Lukančič in dodala, da je bil odziv zelo dober. Meritev se je udeležilo 167 ljudi. »Občani se vedno bolj zavedajo, da je dolžnost vsakega posameznika čim bolj poskrbeti za svoje zdravje in dobro počutje z uravnoteženo prehrano, gibanjem, opuščanjem škodljivih razvad, primerno telesno težo.« Obiskovalci so želeli vedeti, kakšne so sploh normalne vrednosti krvnega tlaka in sladkorja in kaj lahko sami storijo za ohranitev oziroma izboljšanje zdravja.

V požarni vaji sodelovalo 108 gasilcev

V mesecu požarne varnosti je v Polycomu potekala tudi gasilska in evakuacijska vaja, v kateri je sodelovalo 108 gasilcev iz gasilskih društev Poljane (organizatorji vaje), Gorenja vas, Javorje, Hotavlje, Trebija, Lučine, Sovodnj in Škofja Loka ter ekipa prve pomoči Občine Gorenja vas - Poljane. Po scenariju so pod vodstvom poveljnika Tomaža Čadeža gasili požar, ki je izbruhnil v proizvodnji v drugem nadstropju podjetja in se razširil tudi na strešno konstrukcijo. Izvedena je bila tudi evakuacijska vaja – ob izbruhu požara je bilo v podjetju 15 delavcev. Odgovorni so ocenili, da je bila vaja uspešno in dobro izpeljana, vseeno pa so gasilci naknadno preučili, kaj bi še lahko izboljšali.

M. B.

Foto: arhiv Društva diabetikov Škofja Loka

Obiskovalci dneva odprtih vrat so imeli tudi priložnost preveriti svoj krvni tlak in sladkor.

Za 35 let vodenja cerkvenega zbora prejel nadškofijsko priznanje

Škof Anton Jamnik je župnijo Stara Oselica v septembru obiskal s posebnim namenom: pri nedeljski maši 15. septembra je izročil nadškofijsko priznanje organistu in zborovodju Mešanega pevskega zbora župnije Stara Oselica, Maksimilijanu Rupniku, ki letos praznuje 35-letnico neprekinjenega vodenja cerkvenega petja v tej župniji. Pevcem in slavljencu se je zahvalil za lepo petje in njihovo sodelovanje pri bogoslužju.

Foto: arhiv Maksimiljana Rupnika

Organist Maksimiljan Rupnik je prejel nadškofijsko priznanje za 35 let orgljanja in vodenja cerkvenega pevskega zbora v Stari Oselici.

Maksimiljan Rupnik v Stari Oselici živi že vse življenje. Rojen je bil doma, v stari hiši, kot eden izmed petih otrok. Oče se je priženil iz Starega Vrha nad Idrijo, mama pa je po spletu naključij – oba brata sta ostala v nemški

družine, je danes veliko premalo. Včasih so se ljudje srečevali ob godovanjih in drugih priložnostih ter prepevali, glasba jih je povezovala. Danes tega skoraj ni več, vendar bi se morali vsi zavedati svojih korenin. Iz njih rasteš.

vojski, druge sestre so se že poročile – prevzela domačo kmetijo. Petje ga je spremljalo od malih nog, saj sta oba starša rada prepevala. Šolo je prva tri leta obiskoval v Stari Oselici, eno leto na Sovodnju, potem pa v Gorenji vasi. Danes se posveča svoji kmetiji in spravilu lesa, je pa tudi šolski prevoznik otrok. Dela je vedno veliko, ampak trenutno za pevski zbor še najde nekaj časa oziroma si ga mora vzeti. »Slovinci smo narod pevcev. In petja doma, v krogu

Organist samouk po spletu naključij

Cerkvenemu pevskeму zboru se je pridružil, ko je ta prepeval enoglasno. Vodil ga je Polde Filipič, takratna organistka je bila Pavla Bogataj s Trebije. Nehote in po spletu naključij je orgljanje prevzel Maks. Bil je samouk. Župnik je predlagal, da bi se izšolal za igranje orgel, ampak zaradi zahtevane predhodne klavirske glasbene šole šolanja ni mogel začeti. Znanje je nadgrajeval sam. Zbor je sestavljalo od 10 do 20 pevcev. Začeli so s štiriglasnim petjem, postali so bolj homogeni in začeli so z rednimi vajami, ki tudi zdaj potekajo od oktobra do maja. Vaje imajo v stavbi zraven župnišča, včasih pa kar v cerkvi zaradi boljše akustike. Že več kot petnajst let se vsake dve leti udeležujejo dekanijskega srečanja cerkvenih pevskih zborov. Župnija ima zadnjih 15 let tudi mladinski in mladinsko-otroški pevski zbor.

Priznanje veliko presenečenje

»Jaz sem se samo smejal, nič nisem vedel. Včasih smo imeli celodnevno čaščenje zmeraj zadnjo nedeljo v maju ali prvo v juniju. Letos pa je župnik predlagal, da bi imeli to na jesenski sejem, ker se veliko stvari dogaja. In da bi ob tej priložnosti povabili še škofa Jamnika. V petek smo imeli zvečer s pevci še vaje pa so mi rekli, da bi mogoče še kakšno narodno zapeli, mogoče pesem Pevec. In ko mi je nadškof podelil priznanje, so mi vsi skupaj zapeli Pevca.« (smeh) Z vodenjem zbora bo nadaljeval, dokler bo lahko, saj pravi, da je zanj pomemben ne samo zaradi petja, ampak tudi zato, ker se krajani tako še vedno srečujejo in povezujejo.

Maja Čadež

Praznovali na dnevu z Deteljicami

Oktobra je Klekljarsko društvo Deteljica pripravilo celodnevno prireditev Dan z deteljicami v mali dvorani gorenjevaškega Sokolskega doma. Gostili so otroke iz klekljarskih krožkov osnovnih šol v Gorenji vasi in Poljanah. Kot je povedala predsednica društva Vida Šubic, so bile članice zelo vesele velikega navdušenja otrok nad videnim, saj so spraševali, ali bodo prireditev ponovile. Med drugim so poleg starih tehnik izdelovanja čipk prikazovale navijanje klekljev na kolovrat. Obiskali so jih tudi starši otrok in učiteljice mentorice klekljarskih krožkov. Številne obiskovalce je pritegnilo zanimanje za star način izdelave čipk. Prišli so tudi iz prijateljskih društev. Ves dan se je na platnu odvijala projekcija s fotografijami različnih preteklih dogodkov v društvu. Članice so s krajšim kulturnim programom in nagovorom predsednice obeležile tudi 15-letnico ustanovitve društva. Z glasbo je program polepšal trio sester Peternelej, ki so na citre, flauto in violino zaigrale stare narodne melodije. Deset ustanovnih članic je prejelo priznanja društva. Prireditev so zaključili s prijetnim druženjem in pogovori o različnih klekljarskih temah.

Jure Ferlan

Foto: arhiv KD Deteljica

Z razstavo del osnovnošolcev zaključek prireditev

Po več odlično izpeljanih prireditvah v počastitev 100-letnice izida Visoške kronike bo zaključek konec tega meseca.

Med zadnjimi dogodki v počastitev 100-letnice Visoške kronike je bila brana uprizoritev v kozolcu na Visokem.

Po predavanju dr. Igorja Grdine o razmerah, ki jih Tavčar v romanu opisuje, premieri Visoške kronike v poljanskem narečju v organizaciji KD dr. Ivan Tavčar Poljane in režiji Andreja Šubica, gostovanju SNG Drama na Visokem so tudi članice Klekljarskega društva Deteljica pripravile posebno razstavo na to temo.

Zadnja dva dogodka sta se odvila že v jeseni na Visokem: prof. Franc Križnar je predaval o glasbi iz časov Visoške kronike, Zavod Poljanska dolina pa je v sodelovanju s Knjižnico Ivana Tavčarja Škofja Loka pripravil bralno izvedbo Visoške kronike pod kozolcem. V dobri uri so

obiskovalci spoznali zgodbo romana, Ivana Tavčarja ter se preselili v čas 17. stoletja. Kostumska podoba bralcev je dogodek naredila še bolj prepričljiv. Priredbo besedila je pripravil Ludvik Kaluža, nastopali pa so: Simon Kokelj v vlogi Izidorja, Janez Čadež v vlogi Polikarpa, Miha Gantar v vlogi škofa, Marjeta Kokelj kot ciganka, Tončka Oblak je odigrala Pasaverico, Milka Burnik babico, Stane Kralj pa Lukeža. Vezno besedilo sta brala Marko Ušeničnik in Polona Peternej. Večer pod kozolcem je bil tudi sicer lepo obiskan in odlično izveden, za veselo razpoloženje so s primernimi ljudskimi napevi

Z odprtjem razstave v Šubičevi hiši se obveznosti delovne skupine, ki je bila imenovana za pripravo prireditev ob 100-letnici Visoške kronike, zaključujejo.

Z izvedbami uprizoritev dramatizacije Visoške kronike pa tudi v prihodnje nadaljujejo igralci KD dr. Ivan Tavčar Poljane. Naslednje gostovanje bo že v petek, 22. novembra, v Žireh.

poskrbeli člani vokalne skupine Pozdrav.

Razstavili in nagradili bodo najboljša likovna in literarna dela osnovnošolcev

Sklepno dejanje jubilejnega leta je namenjeno osnovnošolcem obeh centralnih šol in podružnic, ki so sodelovali likovno-literarnem natečaju '100 let Visoške kronike – Vest na preizkušnji', ki se je zaključil 8. novembra.

Namen natečaja je bil spodbuditi učence k branju Visoške kronike in k njihovem poglobljenemu razmišljanju o različnih temah, ki jih ta zgodovinski roman odpira. Učenci so lahko ustvarjali likovna dela v različnih tehnikah (risba, grafika, praskanka, tempera, fotografija, mala plastika ...) ter literarna dela vseh literarnih zvrsti (proza, poezija, dramatika, strip).

Komisija bo v vsaki kategoriji izbrala tri najboljša dela. Slovesna razglasitev rezultatov natečaja skupaj s predstavitvijo najboljših del in njihovih ustvarjalcev ter z odprtjem razstave bo 29. novembra ob 18. uri v Šubičevi hiši v Poljanah.

Lucija Kavčič, Damjana Peternej

Ohranjanje pevske in folklorne tradicije

Večer slovenskih pesmi in plesov v Gorenji vasi

Na koncertu, ki ga je že drugič zapored v gorenjevaški šoli pripravilo Turistično društvo Žirovski Vrh, so se prvo novembrsko nedeljo predstavili pevci in plesalci društva, ki so v goste povabili skupino Štedientje in mladinsko folklorno skupino iz Mengša.

Številni obiskovalci so z velikim navdušenjem spremljali nastopajoče. Večer slovenskih pesmi in plesov je pričela otroška folklorna skupina, ki pod vodstvom Lucije Kavčič deluje od leta

2003. Sledila sta nastopa vokalne skupine Zala s pevovodjem Janezom Čadežem in odrasla folklorna skupina Zala pod vodstvom Lucije in Romana Kavčiča, ki v letošnjem letu praznuje 10

let delovanja. Folkloristi iz Mengša, prejemniki zlate plakete s pohvalo za glasbeno priredbo in izvedbo za leto 2018, so s plesom predstavili Tavčarjevo povest V Zali. Štedientje, ki snemajo svojo tretjo zgoščenko, pa so navdušili s svojimi hudomušnimi skladbami in poljanskem narečju.

Otroci za folkloro, mladina (še) ne

Dogodek je bil po besedah Lucije Kavčič zares nekaj posebnega, saj takšnega v Poljanski dolini še ni bilo. »Vesela sem, da sem tudi jaz precej 'kriva', da se je sploh zgodil. Seveda ga ne bi bilo brez članov društva, ki vztrajno obiskujejo vaje, se učijo plesa, igre in petja. Vse to je sestavni del naših nastopov.« Med otroki je zanimanja za folkloro dovolj, kar pa ne velja za mladino. »Pri nas je trenutno žal še prisotno prepričanje, da je folklor nekaj 'zastarelega' in 'pozabljenega', le redki jo znajo ceniti.« Dolgoletna želja Kavčičeve je imeti mladinsko folklorno skupino. »Z njo bi lahko dosegli marsikateri uspeh in poskrbeli za ohranjanje plesne in druge dediščine, ki je v zadnjem času močno vpeta v zgodbe folklornih skupin.«

Lidija Razložnik

Večer slovenskih pesmi in plesov je TD Žirovski Vrh v Gorenji vasi pripravil že drugič.

Zaprtje Tavčarjevega dvorca zaradi obnovitvenih del

Konec oktobra se je končala letošnja sezona rednih ogledov muzejskih zbirk, sezona porok s poročnim protokolom ter se začasno zaprla tudi Kavarna Visoko v Tavčarjevem dvorcu na Visokem.

Foto: Katja Jemec

V Dvorcu Visoko so z novembrom začeli z obnovitvenimi deli, zato bo do nadaljnjega zaprt.

Na razstavi, ki je bila na ogled vse od sredine aprila dalje, smo v tem času našli več tisoč obiskovalcev. Z obiskom smo zelo zadovoljni in upamo, da ga v naslednji sezoni še povečamo, saj se je tokratni ponudbi vodenih ogledov muzejskih zbirk pridružila še pestra ponudba v kavarni.

V okolici dvorca so med drugim potekali številni večji dogodki, in sicer Festival družin, Medeni dan prijateljstva, uprizoritev predstave Visoška kronika v izvedbi ljubljanske Drame, ki jo je organiziral KD dr. Ivan Tavčar Poljane, ter mnogo drugih manjših prireditev oziroma dogodkov. Na dvorcu so tako kot pretekla leta potekale tudi civilne poroke s poročnim protokolom, ki ga vodi sam Ivan Tavčar.

Obiskovalce bodo še v novembru zamenjali gradbeni delavci. Občina Gorenja vas - Poljane je namreč na osnovi prijave na javni razpis Ministrstva za kulturo pridobila približno 100.000 evrov nepovratnih sredstev za obnovo strehe ter manjkajočega ogrevanja in tlaka v pritličju, vključno s celovito ureditvijo vhodne veže. Ogledi muzejskih zbirk ter obisk kavarne do nadaljnjega tako niso več mogoči.

Lucija Klemenčič

Foto: arhiv Srednje šole Jesenice

Bodoči vzgojitelji ob Tednu otroka gostovali v vrtcih gorenjske regije, tudi v Gorenji vasi. Dijaki četrtil letnikov predšolske vzgoje na Srednji šoli Jesenice že desetletje razveseljujejo otroke z igrkami po vrtcih, ki so jih skupaj s svojimi mentorji ustvarili v tretjem letniku pri strokovnem modulu Ustvarjalno izražanje. Skupina dijakov iz 4. AV je 1. oktobra z igrco Veveriček posebne sorte gostovala v Vrtcu Zala v Gorenji vasi in na Dobravi in otrokom polepšala dan. Druge skupine dijakov so gostovale v številnih drugih vrtcih na Gorenjskem.

Marta Bajc

Foto: Jure Ferlan

9. novembra je Društvo ljubiteljev salam Poljanske doline na dvorišču gostilne na Vidmu v Poljanah organiziralo prikaz kolin po domače. Iz predpripravljenih in ohlajenih kosov svinjskega mesa in drugih delov so izkušeni člani društva izdelovali različne izdelke, kot so krvavice, pečenice in ocvirki. Obiskovalci so imeli možnost opazovati mojstre pri delu, če pa so počakali, da se skuhamo oziroma spečejo, pa tudiokusiti katero izmed pripravljenih mesnih jedi.

Jure Ferlan

Foto: Vito Debelak

Članice Plesne skupine Step so bile oktobra že drugič zapored na vikend pripravah v Bovcu. Bovec jih namreč s svojo divjo naravo in neokrnjenostjo vedno znova navduši. Ob spoznavanju bovških znamenitosti in lepote ter med prepleševanjem starih koreografij so se rodile nove ideje in gibi, ki jim je sledila nova energična koreografija. Dekleta so se s priprav vrnila ne le bolj plesno pripravljena, temveč tudi še bolj povezana kot ekipa s še številčnejšimi skupnimi zgodbami.

Nika Kržišnik

OBČINA
GORENJA VAS - POLJANE

Ob 23. novembru, ko Občina Gorenja vas - Poljane praznuje svoj

BČINSKI PRAZNIK

v spomin na prvo omembo krajev občine v pisnih virih

SLAVNOSTNA AKADEMIJA
S PODELITVIJO OBČINSKIH
PRIZNANJ ZA LETO 2019

sobota, 23. novembra 2019,
ob 19. uri

Sokolski dom
Gorenja vas

V A B L J E N I

Košarka v Gorenji vasi praznuje 50 let

Letošnje leto je za Košarkarski klub Gorenja vas nekaj posebnega. Mineva namreč 50 let, odkar so v Gorenji vasi začeli igrati košarko.

Foto: Eva Klemenčič

Novi upravni odbor Košarkarskega kluba Gorenja vas

Prve koše so leta 1969 namestili v takratni dvorani TVD Partizan, potem ko jih je po načrtih Jožeta Novaka izdelal kovač Franc Kokalj iz Podgore. Od takrat dalje se košarka v Gorenji vasi neprekinjeno igra že polnih 50 let. To častitljivo obletnico bodo obeležili s srečanjem vseh generacij košarkarjev, ki so od leta 1969 do danes nastopali v članski ekipi Gorenje vasi. Praznovanje 50-letnice bo 30. novembra v športni dvorani v Gorenji vasi, zaznamovalo pa ga bo druženje košarkarjev vseh starosti. Vrhunec dneva bodo večerna tekma članske ekipe proti KK Stražišče, dvig klubske zastave ter kratka slovesnost ob tem jubileju.

Leto 2019 pa ni prelomno le zaradi obletnice, saj KK Gorenja vas v novo sezono vstopa z novim vodstvom. Nekdanjega predsednika Tomaža Jenka in podpredsednika Cirila Krmelja, gonilni sili kluba zadnjih petnajst let, so zamenjali mlajši, sveži obrazi. Na mesto novega predsednika kluba je bil izvoljen Gašper Dolenc, podpredsednik je postal Žiga Markovič, sekretar Jaka Trček, blagajničarka je Urška Mrak, v upravnem odboru kluba pa so še Tomaž Kržišnik, Aleš Bogataj, Peter Hartman, Mitja Mohorič, Iztok Čibej ter Tomaž Mezek. Novo vodstvo kluba je že zavihalo rokave, največ energije pa trenutno namenja organizaciji 50-letnice in nadaljevanju kakovostnega dela v vseh kategorijah.

Delo novega vodstva povzema novi pred-

sednik s svojimi besedami:

»Klub ima res že dolgo tradicijo igranja košarke v Poljanski dolini; 50 let ni malo. Za tak jubilej je bilo potrebno vložiti veliko truda in prostovoljnih ur, da se je ta tradicija ohranila, za kar gre posebna zahvala prejšnjemu vodstvu. Kot predsednik novega odbora se bom trudil, da to tradicijo s skupnimi močmi in elanom vodimo naprej. Novi člani upravnega odbora smo klub prevzeli v dobrem stanju in se bomo trudili, da ga peljemo novim ciljem naproti. Prvi večji izziv imamo pred vrati – izpeljava 50-letnice. Priprave so v polnem teku, istočasno pa pozornost posvečamo vsem generacijam, ki trenutno trenirajo in igrajo v domačem klubu. Želimo si, da vsi igralci v klubu vsako leto napredujejo, s čimer ustvarjamo kakovostno bazo domačih igralcev in igramo z najboljšimi.«

V jubilejno leto z uspehi ekip

Sicer pa so ekipe kluba v novo sezono vstopile izredno uspešno. Mlajše kategorije so prvič v zgodovini prav vse uvrščene v prvo slovensko ligo.

Ekipa U13 je na dobri poti med najboljših 24 ekip v državi, fantje U15 so po prvem delu tekmovanja dosegli cilj s 3. mestom v skupini, člani pa so odprli sezono s tremi zaporednimi zmagami. Za najbolj veselo novico sezone je poskrbela ekipa U13. Ta bo namreč v tej sezoni nastopila na tekmovanju NBA junior, ki predstavlja tekmovanje po istem sistemu kot liga NBA. Otroci bodo nastopali v pravih dresih profesionalnih moštev, zmagovalci pa na koncu tekmovanja prejmejo prave prstane NBA, enako kot prvaki najmočnejše lige na svetu. Več kot dovolj razlogov torej, da ljubitelji košarke obiščete domače tekme naših ekip, ki nastopajo v ŠD Gorenja vas.

Jaka Trček

Za praznična voščila občanom
in poslovnim partnerjem,
objavljena v decembrski številki
Podblegaških novic,
nudimo

10-odstotni popust
na redne cene* oglasnega prostora.
(*Popusti se med seboj ne seštevajo.)

Več informacij:

Občina Gorenja vas - Poljane,
Barbara Bogataj,
tel. št.: 04/51-83-124, 041/767-390,
e-naslov:
barbara.bogataj@obcina-gvp.si.

Sporod domačih tekem članske ekipe KK Gorenja vas (vse tekme se igrajo v ŠD Gorenja vas)

Sobota, 16. 11. 2019	19.00	Gorenja vas : Vrhnika
Petek, 6. 12. 2019	20.30	Gorenja vas : Radovljica
Petek, 10. 1. 2019	20.30	Gorenja vas : Orli Postojna
Sobota, 18. 1. 2020	19.00	Gorenja vas : Ivančna Gorica
Sobota, 1. 2. 2020	19.00	Gorenja vas : Logatec

Ustvarite vaš gorski selfi!

Planinsko društvo Gorenja vas in Foto klub Anton Ažbe vabita k sodelovanju v nagradnem fotografskem natečaju z naslovom Vaš gorski selfi portret, ki bo potekal od 1. decembra 2019 do 2. februarja 2020. Delite svoj(e) spomin(e). Ni pomemben obraz, naj govori fotografija, doživetje, občutje, ki je samo vaše in ga želite ohraniti zase ali deliti s prijatelji. Bodite izvirni. Na fotografijah pokažite občutje ob doživljanju poti, narave. Pokažite veselje, razigranost, tudi žalost. Pokažite naravo, opremo, kolo, čevlje, sopotnika ... Igrajte se s senco, svetlobo, barvo, perspektivo ... To je le nekaj idej, ki naj vam

bodo v pomoč pri fotografiranju. Na brezplačnem natečaju lahko sodelujejo ljubiteljski in poklicni fotografi iz Slovenije in tujine z digitalnimi fotografijami v barvni ali črno-beli tehniki. Vsak avtor lahko pošlje do 10 fotografij. Tako kot pretekla leta bodo najboljše fotografije razstavljene v avli OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Odprtje razstave z razglasitvijo rezultatov in podelitvijo nagrad bo februarja na rednem občnem zboru društva. Več informacij o natečaju in drugih aktivnostih društva boste našli na spletni strani www.pdgorenjivas.com.

Lidija Razložnik

Obiskali Jamski laboratorij Tular

Petnajst učencev 8. in 9. razreda OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas se intenzivno pripravlja na tekmovanje iz znanja biologije. Naslov letošnjega tekmovanja za Proteusova priznanja je Človeška ribica in jamski ekosistem. Značilnosti kraških jam najbolj spoznaš, če jamo obiščeš. Izvedeli smo, da v Evropi obstajata dva jamska znanstvena laboratorija, eden v Franciji in drugi v Kranju.

Slednji je javnosti dokaj nepoznan, ker je namenjen izključno za znanstveno raziskovanje človeške ribice, zato za javnost in turistične namene ni odprt. Uspelo nam je navezati stik s

speleobiologom Gregorjem Aljančičem, ki nam je odprl vrata v resnično poseben laboratorij. Tular je naravna jama, ki jo je pod Stražiščem v Kranju izdolbel majhen potoček.

Foto: Irena Selak

Učenci ob obisku čisto posebne jame – laboratorija, kjer raziskujejo življenje človeške ribice.

Irena Selak

Že 26. Ržkov memorial

Tokrat uspešnejši mlajši strelci

12. in 13. oktober sta bila v znamenju strelskih tekmovanj. Strelsko društvo (SD) Gorenja vas je v Ljubljani organiziralo že 26. Ržkov memorial in 15. pokal Občine Gorenja vas - Poljane. Na obeh tekmovanjih je sodelovalo 145 tekmovalcev, med njimi kar 33 iz domačega društva.

Domači strelci so tudi letos dosegli dobre rezultate. Največ odličij so osvojili prav mladi. Prvo mesto v skupni moško-ženski kategoriji serijska open je osvojil Krištof Kučič, drugo mesto v skupni kategoriji dečkov in deklic naslon serijska puška Anže Justin, tretje mesto v skupni kategoriji mladink in mladincev in skupni moško-ženski kategoriji serijska open pa Manca Košir. Ekipno so v kategoriji naslon serijska puška drugo mesto osvojili Anže Justin, Timotej Pivk in Urban Slak. V kategoriji serijska open moški/ženske so zmagali Krištof Kučič, Manca Košir in Olga Justin. Manca Košir in Nace Bogataj pa sta se v kategoriji mešani pari puška uvrstila na drugo mesto.

»Najbolj spodbudni so rezultati v disciplini serijske puške, kjer smo osvojili tudi največ odličij. Večja pričakovanja smo gojili do članic in članov s pištolo, kjer sta se Olga Justin in David Cankar sicer prebila v finale mešanih parov, a na koncu za las zgrešila tretje mesto. Stavili smo tudi na posameznike s pištolo, a se nikomur ni uspelo uvrstiti v finale. Na tem mestu moram pohvaliti Andreja Peternela za uvrstitev

v finale puška pri članih in končno sedmo mesto.« Presenečenje letošnje sezone je Anja Prezelj iz Železnikov, ki strelja s pištolo. Le malo ji je zmanjkalo do mladinskega državnega rekorda. Zelo dober rezultat je kljub menjavi opreme dosegla Manca Košir, in sicer dve tretji mesti. Tekmovanje, ki z organizacijskega vidika

Strelci medse vabijo nove člane. Zainteresirani ste vabljeni vsak ponedeljek in petek med 18.00 in 19.30 v njihove klubske prostore v kleti Sokolskega doma.

predstavlja velik zalogaj, je bilo po besedah predsednika društva Aleša Koširja izvedeno na visoki ravni. Udeležba je bila zaradi drugih tekmovanj, ki so potekala istočasno, nekoliko manjša kot preteklo leto.

Lidija Razložnik

Foto: arhiv SD Gorenja vas

(Od leve proti desni) Olga Justin, Krištof Kučič in Manca Košir so se veselili zmage v kategoriji serijska open.

Z antibiotiki po pameti

4. novembra je na povabilo Krajevne organizacije Rdečega križa v mali dvorani Sokolskega doma v Gorenji vasi predavala upokojena zdravnica Anda Perdan.

Foto: Jure Ferlan

Anda Perdan je v Gorenji vasi predavala o rabi in zlorabi antibiotikov.

Na predavanju Raba in zloraba antibiotikov s podnaslovom Resnica in zmote o antibiotikih je prisotne ozaveščala o pomenu pravilne uporabe tega zdravila in predstavila tudi novejša dognanja. Kot je povedala, je antibiotik eno največjih odkritij v zgodovini medicine pa tudi eno najbolj zlorabljenih zdravil. Antibiotiki zavirajo in uničujejo samo bakterije in nič drugega. Ob nepoznavanja tega dejstva lahko prihaja do njihove napačne uporabe, zaradi česar se pri bakterijah razvije rezistenca (odpornost) na antibiotik. Če ta ni več učinkovit, je bakterijska okužba lahko usodna. Zaradi rezistence v Evropi umre 25.000 ljudi na leto. V začetnem obdobju uporabe antibiotikov so potrebovali za določeno vrsto bolezni nekajkrat manjšo dozo, kot jo danes.

Kadar nam zdravnik predpiše antibiotik, je pomembno redno jemanje in dosledno upoštevanje navodil zdravnika in farmacevta.

Antibiotikov ne jemljemo preventivno, prav tako ne v primerih viroz, glivičnih okužb ali zaradi vročine.

Antibiotik v telesu uniči tudi 'dobre' bakterije

Proizvodnja antibiotikov je danes industrijska, imamo polysintetične ter sintetične antibiotike. Tudi naše telo je poseljeno z mikroorganizmi, med katerimi so bakterije. Niso pa vse bakterije človeku škodljive, veliko je koristnih. Tako antibiotik v črevesju uniči tudi 'dobre' bakterije, ki so pomembne za normalno delovanje črevesja, varujejo pred škodljivimi snovmi, pomembne so za normalen razvoj in uravnavanje imunskega sistema. To narekuje previdnost predpisovanja antibiotikov pri dojenčkih in majhnih otrocih. Posledice nenormalnega delovanja imunskega sistema

Pred več tisoč leti so Indijanci že dajali plesni in zelišča na rane za boljše celjenje. V Evropi so v srednjem veku rane oblagali s plesnivim kruhom. Snovi z antibiotičnim delovanjem vsebuje npr. česen, bezeg (v Poljanski dolini še posebej znan izdelek iz bezgovih jagod – terjak), nekatere vrste medu, organovo olje itd.

Za uradnega odkritelja antibiotika velja Škot Aleksander Fleming, ki je 1928 leta v Londonu odkril antibiotično snov penicilin. V laboratoriju je opazil, da v okolici plesni penicillinum notatum (zdaj se imenuje penicillium chrysogenum) ni porasla nobena kolonija bakterij stafilococcus aureus.

so alergije, avtoimune bolezni, kronična vnetna črevesna bolezen ... Da bi bil škodljiv vpliv antibiotika za črevesje čim manjši, se ob jemanju svetuje še uživanje probiotikov.

Težavo predstavljajo tudi antibiotiki v živinoreji, saj pogosto ostanejo prisotni v prehranskih izdelkih živalskega porekla, še zlasti v mesu, mleku ter zelenjavi.

Medicinska stroka že dlje časa opozarja na pravilno uporabo in neželene učinke ob nepravilni rabi. Tako je 18. november razglašen za svetovni dan antibiotikov. Kljub temu je na južni polobli še veliko držav, kjer se jih lahko kupi v lekarnah – brez recepta.

Ker je čas jesensko-zimskih prehladnih obolenj, je Perdanova obiskovalcem na njihova vprašanja v zvezi s tem odgovorila, da zdravnik na podlagi kliničnih znakov in potek bolezni večkrat lahko loči, ali gre za virusno ali bakterijsko okužbo. Tako ni vedno potreben laboratorijski izvid ali na primer bris žrela pri angini.

Če zbolimo, pa je pomembno, da si vzamemo čas za počitek.

Jure Ferlan

Lovor

V zimskih dneh zbistri misli in nas poživlji

Lovor je zimzelena sredozemska rastlina, ki je zaradi svoje arome nepogrešljiva in zelo cenjena v kuhinji, uporabimo pa jo lahko tudi pri zdravljenju različnih zdravstvenih težav.

Ima ovalne, na zunanji strani povoščene liste. Od strupenih lovorikovcev se loči po močnem prijetnem vonju. Prenese do -10°C , zato uspeva obmorskih krajih, v bogati odcedni zemlji. Vzgojenega v loncih je potrebno precej zalivati ter gnojiti. Razlikujemo moško in žensko rastlino.

Če ga skupaj s timijanom in z rožmarinom zvežemo v zeliščni šopek, je ta odličen za mesne omake, enolončnice in golaže. Ko je okus dovolj močan, šopek preprosto vzamemo

iz jedi. Tako začinjene jedi ne povzročajo vetrov. Še bolje je, če po jedi, ki napenja in povzroča vetrove, spijemo čaj iz lovorja, kumine in janeža.

Listi, nastavljeni v kuhinji med hrano, odganjajo molje in črve. Če damo lovor v kozarec z rižem, ta dobi prijeten vonj.

Uporaba v zdravilstvu in širše

Če želimo narediti aromatično olje, uporabimo pravo domače olivno olje, dodamo lovor, rožmarin, česen in pustimo v steklenici. Olje, v

katerega smo namočili plodove in liste lovorja, zdravi različna vnetja in razdraženo kožo.

Čaj iz lovorjevih listov ogreje telo in vanj prinaša energijo, slajen z medom pa, če liste zdrobimo, zelo hitro pomiri kašelj. Z dodatkom šentjanževke, materine dušice in mete deluje protistresno in pomirjevalno. Pomaga pri koncentraciji in izboljša učinkovitost pri intelektualnem delu. Spodbuja apetit. Plodovi lovorja zaustavijo drisko.

Po kopeli s eteričnimi olji lovorja se počutimo kot prerajeni, saj požene kri po žilah in nas osveži, razkuži in očisti kožo. Masaža z lovorjevim oljem nam pomaga zbistriti misli, nas poživlji, pomaga proti depresiji, zato ga uporabljamo v

Že 30 let nudijo pomoč in osveščajo sladkorne bolnike

Škoffeloško društvo diabetikov letos praznuje 30-letnico delovanja, ki so jo s slovesnostjo obeležili v novembru, ko obeležujemo svetovni dan diabetesa.

Med prejemniki priznanj Zveze društev diabetikov Slovenije za posebne dosežke je tudi Društvo diabetikov Škofja Loka in OŠ Ivana Groharja za organizacijo 20. državnega tekmovanja v znanju o sladkorni bolezni, ki se ga vsako leto udeležujejo tudi učenci in dijaki iz naše občine.

V društvu, ki šteje 287 članov, od katerih jih 31 prihaja iz občine Gorenja vas - Poljane, so skupaj z Zvezo društev diabetikov Slovenije v počastitev 30-letnice društva in svetovnega dneva sladkorne bolezni organizirali osrednjo državno proslavo v Škofji Loki. Potekala je pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja, na njej pa so podelili zahvale za aktivno sodelovanje gorenjskim društvom diabetikov. Zveza društev diabetikov Slovenije pa je podelila 12 priznanj za organizacijo dogodkov na republiški ravni.

Društvo je bilo ustanovljeno 30. marca 1989 v Škofji Loki kot Društvo za boj proti sladkorni bolezni Škofja Loka in od takrat združuje sladkorne bolnike občin: Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri. Med pomembnejše dosežke društva štejejo ustanovitev ambulate za sladkorne bolnike v zdravstvenem domu v Škofji Loki, ki je začela

dvakrat mesečno delovati jeseni 1991, od leta 1993 dalje pa ima svojega zdravnika diabetologa in reden urnik dela. Organizirajo razne športne prireditve, izlete, družabna srečanja, izobraževanja in sodelujejo z zdravstveno službo; da društvo deluje tako, kot mora, pa skrbijo številni posamezniki s prostovoljnim delom. Izvajajo tudi meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola.

Število obolelih strmo narašča

Število obolelih za sladkorno boleznijo se hitro povečuje. Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) je v Sloveniji leta 2008 zdravila za zniževanje glukoze v krvi prejelo okoli 84.000 ljudi, leta 2017 pa okoli 111.400. Skupno letno število prejemnikov zdravljenja za zniževanje glukoze v krvi pa se je v zadnjih letih povečalo za dva do tri odstotke (povprečno za okoli 2.500 ljudi) letno. Pred-

Kaj je sladkorna bolezen?

To je kronično stanje, pri katerem celice trebušne slinavke ne proizvajajo dovolj inzulina oziroma pri katerem telo proizvedenega inzulina ne more učinkovito porabljati. To glukozi (ki jo dobimo iz hrane) oteži prehod v celice, ki zato ne morejo normalno delovati. Zmoti se tudi presnova ogljikovih hidratov, beljakovin in maščob. Končni učinki bolezni so lahko trajne okvare, nepravilnosti v delovanju ali pa celo odpoved številnih telesnih organov. Glede na nastanek poznamo sladkorno bolezen tipa 1, ki se pojavi že v otroštvu in je avtoimunska bolezen. Za ta tip bolezni je nujno zdravljenje z insulinom in jo ima približno 10 odstotkov diabetikov v Sloveniji. Večina diabetikov pa ima sladkorno bolezen tipa 2, k nastanku katere pripomore neustrezen življenjski slog.

sednica Društva diabetikov Škofja Loka Tanja Oblak tako ocenjuje, da je v populaciji kar šest do sedem odstotkov sladkornih bolnikov. Med moškimi je sladkorna bolezen pogostejša kot pri ženskah, saj imata ugotovljeno sladkorno bolezen vsak peti moški in vsaka deseta ženska, starejša 65 let. Razlog za to je večinoma nezdrav življenjski slog, kar pomeni premalo gibanja, neprimerna prehrana, prevelika telesna teža, pomemben dejavnik pa je tudi stres. Kljub temu pa je po besedah Oblakove obolenje še vedno v veliki meri pogojeno z boleznijo v družini. Zato vsem bralcem svetuje, ne glede na to, ali so sladkorni bolniki ali ne, naj si vzamejo čas zase in ga preživijo kar se da aktivno.

Tina Dolenc

turobnih zimskih dneh. Lahko skuhamo čaj, ga vlijemo v kopalno kad in se osvežimo. Pravijo, da prah lovorja z medom nanašamo na starostne pege in te sčasoma izginejo.

Iz macerata (več tednov namočeni listi in plodovi v oljčnem olju) pripravimo milo ali kremo. Lovor namreč deluje protivnetno, protiglivično in antiseptično. Lovorjevo eterično olje pa uporabljajo tudi v sadjarstvu, in sicer kot naravni fungicid.

Jana Rojc

Sirup za izkašljevanje iz lovorja

Sirup za izkašljevanje naredimo iz 15 listov lovorja, ki jih kuhamo 45 minut, malo ohladimo in dodamo sok ene limone, 5 žlic medu, 3,5 dl vode in 15 kapljic propolisa. To nekaj dni pijemo s toplo vodo in kašelj zagotovo preženemo.

Lovor največkrat uporabljamo pri kuhi, vendar je zelo uporaben tudi v zdravilstvu.

Zaščitite svojo družino

Leta 2006 so v OZN razglasili diabetes za epidemijo svetovnih razsežnosti in istega leta tudi označili 14. november za svetovni dan diabetesa. Letošnje geslo ob svetovnem dnevu je: Zaščitite svojo družino. »Obvladovanje sladkorne bolezni je vsakdanja skrb, za kar je potrebno redno spremljanje, neprestano izobraževanje in podpora cele družine. Zgodnje odkrivanje bolezni močno vpliva na njen potek, zato je pomembno, da bolezen čim prej prepoznamo. Tudi tukaj ima družina pomembno vlogo – da ne spregledamo znakov, ki kažejo na to, da mogoče s sladkorjem v krvi ni vse v redu. Čezmerna žeja, pogosto uriniranje, zamegljen vid, utrujenost, nepričakovano hujšanje ... so pogosti spremljevalci sladkorne bolezni,« je opozorila Oblakova.

Zmanjšati želijo motorni promet v okolici vrtcev in šol

Ministrstvo za infrastrukturo RS s partnerji (Razvojna agencija Sinergija; Focus, društvo za sonaraven razvoj; Cipra Slovenija, društvo za varstvo Alp; Filozofska Fakulteta Univerze v Ljubljani; IPoP – Inštitut za politike prostora) je letos začelo triletni projekt trajnostne mobilnosti, h kateremu je pritegnilo veliko vrtcev in osnovnih šol. Vključili so se tudi oba vrtca in šoli iz naše občine.

Ves teden je v Gorenji vasi »vozil« pešbus.

Namen projekta je prispevati k spreminjanju potovalnih navad vrtčevskih in osnovnošolskih otrok in njihovih bližnjih ter posledično k zmanjševanju motornega prometa v okolici vrtcev in šol. Pobudniki želijo z njim zmanjševati okoljske obremenitve, spodbujati gibanje otrok in krepiti njihovo zdravje. Da bi otroke čim bolj motivirali, so poleg priročnika o trajnostni mobilnosti pripravili različne privlačne materiale, npr. kartice in nalepke, ki jih učenci zbirajo in se po koncu dejavnosti z njimi tudi igrajo. Osnovni cilj enotedenskega projekta, ki se lahko v šoli ali vrtcu večkrat ponovi, je povečanje trajnostnih načinov prihodov za sedem odstotkov, vsi sodelujoči pa si želimo dolgoročnih sprememb potovalnih navad.

V Gorenji vasi kar tri četrtnine učencev v šolo redno prihaja trajnostno

Na Osnovni šoli Ivana Tavčarja so v projektu sodelovali prav vsi. Pred aktivnostjo so ugotovili, da v šolo na trajnosten način že prihaja 75 odstotkov učencev. Pri doseganju sedemodstotnega povečanja je otrokom pomagala Kokoška Rozi na karticah, ki so jih učenci dobili za vsak trajnosten prihod v šolo in tudi za popoldansko hojo, z njo pa se bodo lahko vse leto igrali družabne igre. Učenci so spodbudo vzeli zelo resno in ob koncu tedna se je delež trajnostnih

prihodov v šolo povprečno povečal za 19 odstotkov. Na najboljši dan je v šolo trajnostno prišlo kar 97 odstotkov vseh učencev šole. Posebej se je izkazal 1. c, kjer je pred tednom aktivnosti v šolo trajnostno prihajalo le pet otrok, zadnje tri dni pa kar vseh 19. Pri tem je bil učencem v veliko pomoč tudi pešbus, ki je poskrbel za spremstvo mlajših.

V Poljanah sodelovalo deset oddelkov

Tudi v Poljanah, kjer je v projektu sodelovalo deset oddelkov, so šolarji aktivno kolesarili, skirojčkali, rolali, hodili peš – in se tudi vozili z avtobusi in s kombiji. Kljub začetnim dvomom, ali je to za šolo glede na že sicer precej visok delež vozačev in tistih, ki v šolo prihajajo peš, morda le previsoka številka, z veseljem ugotavljajo, da je bil cilj krepko presežen. V primerjavi z izhodiščno številko se je delež trajnostnih prihodov povečal za 22 odstotkov. Rekorderji so bili učenci 4. in 5. razreda v Javorjah, kjer so pred začetkom dejavnosti v šolo trajnostno prihajali le štirje učenci, v četrtek pa so na takšen način prišli vsi. Razdeljenih je bilo tudi zelo veliko nagradnih kartic za popoldanske dejavnosti, kar dokazuje, da so se otroci tudi po pouku veliko gibal. Ob zaključku dejavnosti so vsi sodelujoči šolarji dobili odsevnike, da bodo na cesti bolj vidni.

Otroke v vrtcih

trajnostno nagovarjal zajček

V vrtcu je otroke nagovarjal zajček, ki ima umazan kožušček zaradi izpušnih plinov iz avtomobilov. Otroci so kožušček očistili z vsakim okolju prijaznim in varnim načinom prihoda v vrtec: peš, s kolesom, z javnim prevozom ali v kombinaciji naštetega. Kot pravi Petra Homec, koordinatorka projekta v Vrtcu Zala, je samostojen otrok ponos vsakega starša, saj imajo prav oni ključno vlogo pri njegovem osamosvajanju. Večkrat, ko z otrokom pešačijo po opravkih, bolje in prej bo obvladoval pravila v prometu in se znal varno vključevati v življenje skupnosti. Redno gibanje na svežem zraku povečuje odpornost in vzdržljivost ter zmanjšuje možnost pojava zdravstvenih težav. Tudi prevozi v vrtec povzročajo onesnaženje zraka in gnečo ter vplivajo na podnebne spremembe. S hojo in kolesarjenjem vsak od nas prispeva k zmanjšanju obremenitev na okolje, otroci pa odkrivajo bolj trajnostne načine potovanja. Sogovornica ugotavlja, da je večina staršev oz. tistih, ki so se lahko poslužili trajnostnega načina prihoda v vrtec, igro podprla.

Da je trajnostna mobilnost način življenja in vrednota, se zavedajo tudi v Vrtcu Agata. Naše navade se oblikujejo že v najzgodnejšem otroštvu, zato je ozaveščanje predšolskih otrok in njihovih staršev zelo pomembno. V sklopu projekta so v vrtcu potekale naslednje dejavnosti:

- prebrali in pogovorili so se ob zgodbi Beli zajček;
- otroci so izdelali vsak svojega sivega zajčka, ki je z aktivnimi prihodi pridobival belo barvo;
- na pobudo vzgojiteljic so nekateri starši del poti do vrtca z otrokom prepešačili;
- otroci so ob plakatu aktivno spremljali način prihoda v vrtec;
- peli so pesmice, povezane s prevoznimi sredstvi in prometom.

Otroci so se veliko gibal zunaj in se učili, da poti, ki jih zmoremo peš, tako tudi opravimo. Na sprehodih so opazovali promet in bili pozorni predvsem na to, koliko ljudi se pelje v enem avtomobilu. Ugotovili so, da se večinoma v enem avtomobilu pelje le ena oseba. Poleg naštetega je vsako jutro pod vodstvom vzgojiteljic iz Poljan »odpeljal« PEŠBUS, ki je bil nepričakovano poln!

Vse koordinatorice se zahvaljujemo staršem, ki so nas podprli pri opustitvi prevoza z osebnim avtomobilom. Hvala vam za podporo in trud – spodbujajte svoje otroke h gibanju še naprej in bodite njihov zgled pri skrbi za edino Zemljo, ki jo imamo.

Jana Oblak (OŠ Ivana Tavčarja)
Anka Tušek (OŠ Poljane)
Špela Režen (Vrtec Agata)
Petra Homec (Vrtec Zala)

Konec leta predvsem druženja za starejše

Jesen je na stečaj odprla vrata novim dogodkom. Srečanja za starejše smo pripravili v Lučinah in Stari Oselici, 21. novembra ga bomo organizirali še v Gorenji vasi.

V našem KORK imamo porazdeljen program čez celo leto. Po dolgih vročih poletnih mesecih nas september spet spravi v svoj ritem. Začnemo z meritvami krvnega tlaka, sladkorja in holesterola, skupine za samopomoč že komaj čakajo na svoja tedenska druženja in potepanja. September, ki se tako bahavo pričinja odevati v tople mavrične barve, nas zvabi v Lučine, kjer konec meseca pripravimo kosilo za starejše: za sveto mašo poskrbi župnik Jože Kovačič, kulturni program, kosilo, klepet in druženje je skrb nas prostovoljk, pevskega zbora. Ne smem pozabiti vseh domačink, ki vsako leto napečejo toliko dobrot, da si lahko vsak odnese malo slad-

kega priokusa tudi domov, zato nas taki dogodki iz leta v leto bolj povezujejo.

Prva oktobrska nedelja, še lepše ovenčana v barve jeseni, nas najde na drugem koncu, na drugi višini. Stara Oselica, varno čepeča v tistem bregu gori, je z župnikom Janezom Cerarjem naša gostiteljica že sedmo leto. Najbolj se razveselimo vsakega, ki pride vsakič, pa vsakega, ki pride prvič. Tako prisrčna je bila s svojo izjavo 86-letna 'mamca', ki je prišla prvič: »Joj, tekuj je lep, nism vedla, de je tekuj fajn, joj, kuk krat bom nejk še lohk paršla?«

Res smo bili vsi srečni, ker je bil letos obisk iz Podgore zavirljiv. Prišli so tudi podžupan

Anton Debeljak, predsednik KS Trebija Miha Mrak in predsednik Območnega združenja Rdečega križa Škofja Loka Rudi Zadnik. Bili smo jih zelo veseli!

Vsakemu posebej se zahvaljujem za prihod na naše dogodke, vsakega posebej, ki pa ne pride, pa vabim; spremenite navado, pridite, bodite nov cvet v našem jesenskem šopku. 21. novembra ob 16. uri imamo zamišljeno prednovoletno druženje za starejše v Gorenji vasi. Upam, da dobimo eno prav provokativno gostjo. Zadnji teden meseca zbiramo prijave za Ponikvo in Klic dobrote, ki bo 27. novembra. Vmes pa prošnje, hrana, rojstni dnevi, obiski po domovih, take in drugačne vrste pomoči, skratka dolgčas ni, dela pa dosti.

Poiščite nas, kadar ne gre ... Pa srečno!

Marija Knafelj, predsednica KORK Gorenja vas

Foto: Leon Kavčič

Na srečanju starejših v Lučinah

Vlasta Mezek z naklekljanim Eifflovim stolpom do nagrade za drugo mesto

Članica Klekljarskega društva Deteljica Vlasta Mezek se je letos v Italiji s svojo čipko Eifflovega stolpa uvrstila na drugo mesto na tekmovanju oziroma mednarodnem razpisu, ki ga vsaki dve leti organizira italijansko klekljarsko združenje Fusseliamo. Letošnja tema je bila arhitektura. Razstavo klekljarskih del, prispelih na razpis, so pripravili v Gradišču ob Soči (Gradisca d'Isonzo), kjer je sedež združenja.

Po besedah predsednice gorenjevaškega društva Vide Šubic so njihove kljekarice zelo povezane z Italijo, kjer je klekljarstvo precej razvito. So članice združenja Fusseliamo, ki izdaja tudi revijo za svoje člane, v njej pa dobijo številne ideje. Posamezne članice društva hodijo na tečaje, ki jih to združenje redno organizira. V društvu Deteljica vsako leto organizirajo ekskurzije na Primorsko in v Italijo, kjer je obvezen postanek v mestecu Grado (Grado), tam si namreč v specializirani trgovini s klekljarskim materialom nakupijo zaloge. Poleg tega obiščejo različne zanimive kraje v zamejstvu, na Krasu in okolici. Največkrat se oglasijo v muzejih, saj, kot pravi predsednica društva, želi, da se članice izobražujejo na področja zgodovine in kulture. Letos so tako obiskale muzejsko trgovino v Lokvi na Krasu, kjer jim je lastnik povedal, da je največ eksponatov dobil iz nekdanje trgovine pri Boštinu v Gorenji vasi.

Jure Ferlan

Med mladostniki vse več zasvojenosti s tehnologijami

November je mesec preprečevanja zasvojenosti, pri čemer je letos Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) še posebej izpostavil vedenjske zasvojenosti s sodobnimi tehnologijami, ki že pri mladostnikih pomembno vplivajo na njihovo zdravje in odnose z drugimi.

Foto: D. P.

Igra na prostem je lahko za mlajše otroke primerno in zdravo nadomestilo za sedenje pred različnimi ekrani.

Na NIJZ so predstavili e-publikacijo *Z zdravjem povezana vedenja* v šolskem obdobju med mladostniki v Sloveniji, v kateri so zbrali izsledki mednarodne raziskave glede stanja in trendov vedenja, ki so povezani z zdravjem otrok od 2002 do 2018 v Sloveniji. Raziskavo izvajajo vsake štiri leta, letošnja je bila že peta, izvajajo pa jih že v 49 državah. Proučevali so vedenje 11-, 13-, 15- in 17-letnikov, v raziskavi pa je sodelovalo 7449 mladostnikov iz Slovenije. Med drugim so jih spraševali o družini, šoli, prijateljih, samooceni zdravja in zadovoljstva z življenjem, stresu, odnosu do telesa in diet, z življenjskim slogom povezanimi vedenji, kot so uživanje zajtrka, sadja in zelenjave, sladkih in energijskih pijač, ustni higieni, spanju, telesni dejavnosti, ter uporabi tveganih vedenj, kot so uživanje alkohola, kajenje, spolnosti, uporabi interneta in digitalnih tehnologij.

Več jih je zajtrk, manj jih kadi, povečuje se uporaba mamil

V primerjavi z raziskavo izpred štirih let se je zvišal delež mladostnikov, ki zajtrkujejo, uživajo sadje in zelenjavo ter so nekajkrat tedensko telesno dejavni. Prav tako sta se zmanjšala uporaba sladkih pijač in delež mladostnikov, ki so nagnjeni k pretepanju. Na drugi strani pa se je, razen pri 11- in 13-letnikih, povečal delež mladostnikov, ki doživlja vsaj

dva psihosomatska sindroma, kot so denimo nervoza, razdražljivost in nespečnost, povečuje se tudi trpinčenje med mladimi, pri 11- in 13-letnikih pa se je znižal delež tistih, ki jim je šola všeč. 11- in 15-letnice so opozorile, da so obremenjene z delom za šolo. Med tveganimi vedenji mladostnikov, kot so uživanje alkohola, mamil in kajenje, sta alkohol in tobak v upadu, medtem ko se povečuje uporaba mamil.

Porast uporabe tehnologij

»V zadnjih letih zelo narašča uporaba sodobnih digitalnih tehnologij – osebne računalnika, pametnega telefona, tablice in drugih prenosnih digitalnih naprav tudi med mladostniki. Te in druge spremembe v družbi vplivajo na navade in način življenja mladostnikov, preživljanje njihovega prostega časa ter pojavljanje novih izzivov in težav na področju zdravja in z zdravjem povezanih vedenj. Prekomerna in problematična uporaba digitalnih tehnologij lahko negativno vpliva na različna področja mladostnikovega življenja in zdravja, lahko se razvije v različne oblike zasvojenosti, med katerimi sta pogostejši zasvojenost z video/računalniškimi/spletnimi igrami in s spletnimi socialnimi mediji. Poleg tega pogostejše in dolgotrajnejše online igranje iger vpliva na fizično zdravje in vedenje (npr. bolečine v mišicah, prehranjevalne navade, spanje), lahko

»Svetovna zdravstvena organizacija je letos spomladi izdala smernice za otroke do petega leta glede fizične aktivnosti, sedenja pred različnimi ekrani in spanjem, v katerih poudarja, da otroci do drugega leta naj ne bi preživeli nič časa pred nobenimi zasloni (kar vključuje tudi televizijo, računalnik, tablico, telefon itd.), otroci od drugega leta do petih let pa največ eno uro pred katerimi koli zasloni,« še dodajajo na NIJZ.

privede do psiholoških in čustvenih težav (npr. znižane samopodobe, težav z ohranjanjem pozornosti, socialne anksioznosti) in se lahko kaže v slabšem šolskem uspehu. Zato je zelo pomembno, da se otroci dovolj družijo z vrstniki tudi v živo, da so fizično dejavni in da dovolj spi,« navajajo na NIJZ. Problematična uporaba sodobnih tehnologij postaja zato pomembno javnozdravstveno področje. V raziskavi so ugotovili, da je skoraj petina (19,1 odstotka) mladostnikov, starih 11, 13, 15 ali 17 let, poročala, da igrajo igre vsak dan ali skoraj vsak dan. Kar 46,3 odstotka mladostnikov je temu namenilo 2–3 ure ali več svojega časa, pri čemer je odstotek višji med fanti kot med dekleti. Kar desetin vprašanih mladostnikov je na lestvici zasvojenosti z igrami pritrdilno odgovorilo na 5 ali več trditev od 9, kar kaže na prisotnost znakov zasvojenosti z igrami.

Raziskava je tudi pokazala, da je več kot polovica (64,3 odstotka) 11-, 13-, 15- in 17-letnikov vsaj enkrat dnevno ali pogosteje v spletnem stiku s svojimi dobrimi prijatelji, manj kot polovica (približno 40 odstotkov) pa je v stiku s prijatelji iz širšega kroga in z drugimi ljudmi, npr. starši, brati/sestrami, sošolci, učitelji. Približno petina mladostnikov se o skrivnostih lažje pogovarja prek interneta kot pa v živo. Tu je predstavljenih le nekaj izsledkov raziskave, celotna pa je podrobno predstavljena v e-publikaciji, ki je dostopna na spletni strani www.nijz.si.

Brezplačna pomoč pri prekomerni rabi interneta

Vse več mladih se sooča s težavami, ki jih povzročajo sodobne tehnologije. V Sloveniji zato deluje Center pomoči pri prekomerni rabi interneta Logout, ki ima izpostave na štirih lokacijah po Sloveniji. Nudijo brezplačne in učinkovite programe pomoči posameznikom in družinam, predavanja in delavnice, na spletni strani pa objavljajo tudi koristne nasvete o tem, kdaj otroku kupiti telefon, o spletnem nasilju, zasvojenosti s spletom, prekomernem igranju spletnih iger, digitalizaciji otroštva ... Več o njihovem delu najdete na spletni strani www.logout.si.

Tina Dolenc

Katarina Demšar tretja na izboru za mlado kmetico

Septembra je Časopisno-založniška družba Kmečki glas skupaj z gostitelji Občino Slovenj Gradec, Javnim zavodom za šport in turizem Spotur Slovenj Gradec in Društvom kmetič Mislinjske doline organiziralo Izbor za naziv mlade kmetice in mladega gospodarja leta 2019. Med desetimi sodelujočimi se je Katarina Demšar iz Srednje vasi uvrstila na tretje mesto.

Tretjeuvrščena Katarina Demšar je za nagrado prejela bon Semenarne Ljubljana.

Sedem kandidat in trije kandidati so se pomerili v teoretičnem in praktičnem delu. Najprej so odgovarjali na vsebinska vprašanja s treh področij: reja koz in ovc, jagodičje in zelišča. Teoretičnemu delu je sledil še praktični

– spretnostni del, kjer so se preizkusili v sestavljanju lesene pručke, izdelavi in krašenju lectovega srca ter luščenju koruze. »Zahteven je bil tako teoretični kot praktični del tekmovanja, a mi je teorija veliko bolj ustrezala. Temi

jagodičevje in zelišča sem poznala že iz študija na Biotehniški fakulteti. Čisto nova, a zanimiva je bila tema o reji ovc in koz,« je pojasnila magistrica hortikulture Katarina Demšar, ki skupaj z možem, tremi hčerkami in starši živi na 30 hektarjev veliki kmetiji.

Razmišlja o dopolnilni dejavnosti na kmetiji

Za Katarino je bilo to prvo tekmovanje, ki se ga je udeležila na povabilo DPŽ Blegoš. S pripravami na tekmovanje je pričela še isti dan, ko je na dom prejela literaturo. »Vsako knjigo mi je zaradi pomanjkanja časa uspelo temeljito prebrati le enkrat. Sem pa z osvojenim tretjim mestom več kot zadovoljna, saj takšne uvrstitve nisem pričakovala in sem tudi sebe prijetno presenetila,« je iskrena Demšarjeva. »Tekmovanje je bilo vsekakor zanimiva in nepozabna izkušnja. Prineslo mi je veliko novih poznanstev, hkrati pa tudi nekaj novega znanja.«

Na kmetiji Čadeževih v Srednji vasi, po domače Pr' Čudet, se ukvarjajo z rejo govejih pitancev. V zadnjih letih so v gozdu, ki obsega dve tretjini kmetije, imeli veliko dela z odstranjevanjem posledic žledoloma in vetroloma ter čezmerno razmnožitvijo lubadarja. Katarina trenutno največ časa posveti skrbi za hčerke ter gospodinjiskim opravilom, ki jih ni malo. »Na kmetiji mi je najbolj všeč preprost način življenja ter to, da si sam svoj gospodar.« Izpostavi, da je dela veliko, a si ga lahko velikokrat sama razporedi. »Razmišljam o odprtju dopolnilne dejavnosti na kmetiji, mogoče tudi o iskanju službe, vendar kako in kdaj, bo pokazal čas.«

Lidija Razložnik

TD Stari vrh

Zaključili z letošnjimi pohodi, vabijo že v prihodnjo sezono

Na državni praznik, 31. oktobra, je Turistično društvo Stari vrh zaključilo letošnji cikel osmih pohodov s skupnim imenom *Od cvetja do jeseni s tradicionalnim pohodom po Valentinovi poti*.

Kljub slabemu vremenu se ga je udeležilo 36 pohodnikov. V povprečju se je sicer letos pohodov udeleževalo med 40 in 50 pohodnikov. Udeležencem treh tradicionalnih pohodov so podelili vsakoletne nagrade. Nagrado za najbolj

oddaljenega pohodnika je dobil Vinko Trontelj iz Grosuplje, za najmlajšega udeleženca še ne petletni Tomaž Šturm iz Javorij, glavno nagrado, letno smučarsko karto STC Stari vrh pa Slavka Krek s Hotavelj. Kot je povedal

Janez Šturm iz TD Stari vrh, je namen pohodov predstaviti kraje pod vnožjem Starega vrha, od Svetega Lenarta do Loma nad Volčo. Na poteh po tej pokrajini pohodniki spoznavajo naravne lepote, profano in sakralno dediščino, stare obrti, domače ponudnike s področja gostinstva, nastanitvenih kapacitet, sirarstva, peke kruha in peciva, izdelovalce mesnih izdelkov in še kaj bi se našlo. Na področju izobraževanja o naravi dobro sodelujejo tudi z lovci.

Ob zaključku sezone se v TD Stari vrh zahvaljujejo vsem, ki so kakor koli pripomogli k izvedbi pohodov, tako ponudnikom, posameznim krajanom, ki so jih z dobro voljo sprejemali in marsikje prostovoljno postregli, lastnikom zemljišč, po katerih potekajo posamezne poti, in pa seveda pohodnikom za udeležbo in upoštevanje navodil. Po Šturmovih besedah so z letošnjo pohodno sezono v društvu zadovoljni in že pripravljajo naslednjo, ki bo združevala sedem pohodov, od tega zopet tri tradicionalne za nagrado Starega vrha. Zato že vabijo na prvi, Zimski pohod, ki bo 22. februarja 2020 z izhodiščem na Grebljici.

Jure Ferlan

»Se dogaja«

Oktober je učencem v šoli in otrokom v vrtcih prinesel veliko pestrih dogodivščin, znanja in uspehov. Dogodki preteklega meseca dokazujejo, da se kulturna in športna vzgoja začneta že z najmlajšimi v vrtcu in nadaljujeta do konca osnovnega šolanja.

Foto: Petra Homec

Ob tednu otroka v Vrtcu Zala

Teden otroka v vrtcih

Od ponedeljka, 7. oktobra, do nedelje, 13. oktobra, so imeli otroci v vrtcih, ki sodijo k Osnovni šoli Ivana Tavčarja Gorenja vas, posebne dneve. Otroci iz Vrtca Zala so se srečali z otroki iz vrtca z Dobrave v Mihevku, pokramljali in zapeli nekaj pesmic. Za najmlajše so vzgojiteljice pripravile igrico Jabolko.

V Vrtcu Zala so se združile različne igralnice ob gibalnih igrah na travniku s padalom. Igrali so se različne igre v naravi, šli na pohod in pretekli mini kros pri šoli.

Otroci na Sovodnju so se igrali socialne igre, imeli delavnico Iz zvoka v tišino, v kateri so se zabavali z Mino Kunstelj Bindi, se prosto igrali po želji otrok, kar jim je bilo zelo všeč, si ogledali dramatizacijo lutkovne predstave Nilipu, en dan pa popestrili z vadbeno urico s fitness centrom.

V Lučinah so teden otroka popestrili z jesenskim mini krosom, pohodom, pravljico Nilipu in Gozdno igralnico. Imeli so tudi gibalno urico v telovadnici in glasbeno popoldne.

V vrtcu na Dobravi so najmlajši izdelovali trganko s naslovom Buča, starejši pa so imeli delavnico Iz zvoka v tišino. Ogledali so si lutkovno predstavo Razbita buča, izdolbli pa tudi nekaj prav lepih buč, s katerimi so se tudi igrali. Slavili so dan igrač in pekli bučno-jabolčne zavitke, se malo razgibali in šli na kratek pohod.

Povsod je bil največji poudarek na otrokovi glavni in največji pravici, to pa je IGRA. Kot pravi Tone Pavček v pesmi Naše pravice:

*Lepa pravica je teči po trati
in ne biti kot trava teptan,
učiti se brati in biti med brati
enakovreden in spoštovan.*

Tudi mi moramo spoštovati otroke in jih imeti radi z vsem srcem.

Kulturni dan – Moja Ljubljana

10. in 11. oktobra so si učenci prve triade centralne šole v Lutkovnem gledališču v Lju-

bljani ogledali predstavo Zverinice iz Režije. Režijanske zverinice in njihove poučne pravljice, ki so že več kot štirideset let del otroštva številnih generacij, so učence navdušile in jim pričarale ljudsko kulturo Režije. Sledil je vzpon z vzpenjačo na Ljubljanski grad, kjer so imeli organizirano vodenje. Začutili so utrip življenja na gradu nekoč in si ogledali Ljubljano od zgoraj. Ker so bili pridni, niso prebudili zmaja, ki še vedno drema pod gradom.

Kulturni dan v Žireh

22. oktobra so učenci 7. razreda odšli na kulturni dan v Žiri. Ogledali so si gledališko predstavo Martin Krpan, ki so jo postavili na oder žirovski osnovnošolci in člani DPD Svoboda Žiri. Zdela se jim je domiselna, zabavna in dobro odigrana. Nato so se sprehodili do spominske table v Maršaku, ki je posvečena Leopoldu Suhodolčanu, saj je na tistem mestu nekoč stala njegova rojstna hiša. Tam je preživel otroštvo do šestega leta. Učenci so prebrali nekaj odlomkov, v katerih so omenjene Žiri, in izpolnili učni list z biografskimi podatki o priljubljenem slovenskem pisatelju. V programu je bil tudi Muzej Žiri. Poudarek je bil na zbirki o čevljarstvu in zgodovini Žirov, nekateri pa so imeli še čas za ogled filma o Rupnikovi liniji in perišča pod Žirkom.

V Marmorju Hotavlje

Učenci 8. razreda so se 10. oktobra izpred šole peš odpravili v Marmor Hotavlje. Ogledali so si kratek film o delovanju podjetja in se sprehodili po proizvodnih prostorih, kjer vse izdelke iz kamna naredijo s sodobno tehnologijo, včasih pa tudi ročno. Hodili so tudi po rudniški jami, za kar so jih opremili s čeladami, zaradi blata pa so bili obuti v močnejše čevlje. Tehniški dan je bil zanimiv, saj so spoznavali način obdelovanja marmorja in drugih kamnin. Mogoče se bo kdo izmed učencev odločil za poklic kamnoseka in našel službo v svojem kraju.

Vrtljak poklicev

17. oktobra so se učenci osmega razreda odpravili v Radovljico na Vrtljak poklicev, na katerem se predstavljajo skoraj vse gorenjske srednje šole. Tja so šli zato, da bi si lažje izbrali poklic in šolo. Vsaka šola je imela svojo stojnico, na kateri so ponujali palačinke, uredili frizuro, izdelovali pručko ali lesenega dinozavra, pregledali količino sladkorja v krvi, ponudili zdrav napitek, jogurt ali domače piškote, nekateri pa so se vozili z električnim skirojem.

Osmošolcem se je zdel ta dan koristen, saj so dobili vpogled v različne možnosti šolanja in spoznavali številne poklice.

Drugi dogodki

25. oktobra je bil izveden poskus evakuacije šole in vrtcev v Gorenji vasi. Po znaku za alarm so vsi morali zapustiti stavbe po predpisanih poteh in se zbrati na zbirnih mestih. V nekaj minutah so prispeli gasilci in imeli vajo. Namen poskusne evakuacije je odkriti slabosti, če bi prišlo do prave nesreče. Pokazalo se je nekaj pomanjkljivosti, ki jih bo treba odpraviti v najkrajšem možnem času (dvigniti zapornico za intervencijska vozila, urediti alarm za celo šolo).

Učenci 5. razreda so se odpravili na ogled Ljubljane in v Šolski muzej, učenci 6. razreda pa so spoznavali srednjeveško Ljubljano in se potopili v čudoviti svet glasbil v Cankarjevem domu.

Učenci so se pomerili v znanju o sladkorni bolezni, biologije, logike, angleščine in tehnologije. Kar 31 jih je na Ljubljanskem maratonu preteklo 1.800 metrov. Žan Šubic se je prebil na odlično 2. mesto in dokazal, da smo doma v tekaški dolini.

Novinarski krožek OŠ Ivana Tavčarja

Foto: arhiv šole

Žan Šubic na 2. mestu na Ljubljanskem maratonu

V Šubičevi hiši so se spomnili slikarja Gustava Klimta

V začetku novembra so v Šubičevi hiši odprli razstavo Reprodukcijske Gustava Klimta. Razstavljali so člani Kulturnega društva Trata - Gorenja vas, ki jih že vse od leta 2013 združuje pozitivna življenjska energija. V zimskem času se člani različnih starosti sestajajo pod mentorstvom akademske slikarke Maje Šubic. Umetniška dela, ki jih člani predstavljajo v sklopu razstave, so nastala v akrilni tehniki s številnimi detajli, kar je tudi značilnost avstrijskega slikarja in ilustratorja Gustava Klimta.

Foto: Zvezdana Kralj

Program ob odprtju razstave so dopolnili mladi glasbeniki.

Člani so z isto razstavo že gostovali v Hotelu Zreče na Rogli.

Na odprtju je prisotne pozdravila Lucija Kavčič, direktorica Zavoda Poljanska dolina. Zvezdana Kralj je predstavila delo kulturnega društva in povedala več o umetniku, ki je ustvarjalcem razstave predstavljal inspiracijo. Program je dopolnila Irena Tratnik s svojim recitalom Šopek oleandrov. Glasbene točke je na klavir in pozavno odigral Florjan Kokelj, navdušila pa je tudi domača zasedba v sestavi: Tinkara Tušek na citrah, Jerca Tušek na ukuleli, Janja Bonča s prečno flavto in Neja Peternel s kastanjetami. Druženje se je nadaljevalo z manjšo pogostitvijo.

Razstavo s 13 deli reprodukcij Gustava Klimta si lahko obiskovalci v Šubičevi hiši ogledajo po predhodni najavi pri Luciji Kavčič (031/720-573). Maja Čadež in Zvezdana Kralj

Gorenjevaški osnovnošolci na izmenjavi v Špetru v Italiji

Učiteljici Neža Erznožnik in Anaela Pajič sta na lastno pobudo poslali vabilo za sodelovanje desetim šolam v tujini. Tako sta vzpostavili kontakte z Dvojezično šolo Pavla Petričiča (Državno večstopenjsko šolo s slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom Pavel Petričič) v Špetru Slovenov, ki leži ob vznožju Nadiških dolin in danes velja za pomembno središče zamejskih Slovencev v Benečiji. Izmenjave v Italiji so se udeležili učenci, ki obiskujejo pevski zbor pod vodstvom Neže Erznožnik, in učenci, ki so člani dramskega krožka pod vodstvom Anaele Pajič.

Prvi dan so si delili vtise in doživetja prve noči pri gostiteljih. Skupaj z učenci italijanske šole so se odpravili na ogled Landarske jame. Pred jamo je kapela, ki jo je v 15. stoletju pomagal obnoviti mojster Andrej iz Škofje Loke. Med vračanjem do šole so opazovali goro Matajur in oddaljeno cerkev na Stari gori. Po kosilu so odigrali tudi italijansko-slovensko tekmo med dvema ognjema, popoldne pa premierno igro Utrip podeželja, ki jo je prav za ta namen napisala Urška Peternel. Učenke in učenci so se zelo dobro izkazali.

Drugi dan so si ogledali multimedijški center – SMO (Slovensko multimedialno okno). Sprehodili so se po ulicah starega dela mesta Čedad, si ogledali uredništvu časopisov Dom in Novi Matajur, obiskali arheološki muzej, Langobardski tempelj in krščanski muzej.

Zadnji dan so zaradi slabe vremenske napovedi sprehod in nabiranje kostanja nadomestili z zanimivimi dejavnostmi v šoli.

Čas, ki so ga preživeli v Italiji, je res hitro minil. Izkušnje in dogodivščine špetrskih in gorenjevaških učencev pa bodo za vedno ostale v spominu, tako kot tudi na novo spletena prijateljstva.

A. P., N. E.

Pevci in igralci gorenjevaške šole na izmenjavi v Špetru v Italiji

Zbirali oblačila, obutev in posteljnino

Foto: D. P.

Oblačila, obutev in posteljnino, ki je nekateri občani ne potrebujejo več, pride prav marsikomu, ki za pomoč v stiski zaprosi Rdeči križ.

Česar niso razdelili, so odpeljali v centralno skladišče v Škofjo Loko.

Knafleja se zahvaljuje vsem, ki ste prinesli še uporabne stvari, in že vabi na naslednjo zbirno akcijo, ki bo prvo sredo po veliki noči prihodnje leto.

D. P.

Krajevna organizacija Rdečega križa Gorenja vas je na redni jesenski akciji v začetku novembra v Sokolskem domu zbrala zajeten kup še vedno uporabnih oblačil, posteljnine in obutve, ki so jih prinesli občani. Kot je povedala predsednica gorenjevaške krajevne organizacije Marija Knafelj, so kar nekaj zbranega prostovoljke Rdečega križa že odnesle tistim, ki stvari potrebujejo. Prav tako dobro sodelujejo s službo pomoči na domu, ki ji posredujejo predvsem posteljnino in spodnje

10 let Pravljичne dežele Gorajte

Letos praznujemo 10. obletnico Pravljичne dežele Gorajte, enega najlepših otroških projektov v Sloveniji. Jubilej bomo 'začnili' s prav posebnim programom. Tradicijo osrečevanja otroških src ohranjamo z ljudmi, ki se zavedate dobrobiti pravljice. Skupaj predstavljamo del mozaika, ki izžareva lepoto dajanja in otrokom skozi to vrednoto poklanjamo neprecenljivo vrednost – lep spomin na otroštvo.

Predstave v Pravljичni deželi Gorajte bodo vsak dan od 14. do 29. decembra ob 15. in ob 17. uri, razen za božič, ko jih ne bo. Vstop naključnih obiskovalcev bo možen od 20. do 29. decembra (razen za božič), ob 15. in ob 17. uri.

Letošnja velika atrakcija bo spektakularni spust dedka Mraza na dolgi, visoki platformi, na kateri se bo na novoletnih sankah pripeljal med otroke.

Danica Kordež

Že 60 let zvest motociklizmu

Edo Dolenc iz Srednje vasi, upokojeni avtomekanik, ki je 27 let učil praktični pouk na Srednji šoli za strojništvo v Škofji Loki, je z vso dušo predan motošportu. Letos praznuje okroglo obletnico prvega tekmovalnega podviga na motorju – 60 let.

Motodirka v Gorenji vasi leta 1959. Motorist v ospredju je Edo Dolenc, star 18 let. Starter z budilko v roki (desno) je Rajko Jelovčan.

Leta 1959 je bila v Gorenji vasi organizirana dirka z motorji od tedanje šole do pobočja Žirovskega vrha. Da je bila organizacija v tedanjih razmerah sila preprosta, dokazuje podatek, da je starter Rajko Jelovčan čas meril kar z navadno budilko. Pred leti jo je Edo po spletu naključij dobil od novega lastnika Jelovčanove hiše in jo hrani kot drag spomin na mladost. Na tej prvi tekmi je vozil očetov motor, ki si ga je izprosil le kako uro pred tekmo. Oče, ki je na motor skrbno pazil, mu ga je posodil pod hudomušnim pogojem, da mu ga da, če bo zmagal, kar je Edo tudi uresničil. Tekmovanje je organiziralo društvo Ljudska tehnika Trebija.

Pobudnik Letečih Kranjcev

Edo je leta 1996 s somišljeniki ustanovil motoklub Leteči Kranjci. Ime so si nadeli po znamenitem motociklističnem dirkaču Ludviku Stariču, ki so ga v tridesetih letih na mednarodnih dirkah imenovali kar Leteči Kranjec. Edo je prijateljaval z njegovim sinom Denisom, ki je klubu poklonil nekaj očetovih priznanj in pokalov. Te hrani v posebni sobi, kjer ima več kot 200 svojih pokalov in priznanj v različnih kategorijah, usnjene dirkalne obleke in čelade ter lovoro ve vence, ki so bili nekoč značilni ob podelitvah kolajn, danes pa jih vidimo le še redkokje. Kot pravi Edo, so motoklub ustanovili z namenom ohranjanja stare motoristične tehnike in širjenja znanja o restavriranju motociklov. Člani ne prihajajo samo iz Poljanske doline, ampak tudi od drugod. Razočarano ugotavlja, da jih ima klub le še 18. Pove tudi, da je motošport v Sloveniji praktično ugasnil, saj ga dušijo preveliki stroški in prezahtevni pogoji izvedbe. V boljših časih je bilo pri nas tudi po 12 tekem starodobnikov, ki so štele za državno prvenstvo.

Veliko je tekmoval v tujini, na Češkem, Slovaškem, po različnih delih nekdanje Jugoslavije in na Hrvaškem. Do leta 1973 je tekmoval z različnimi motocikli. Takrat se je na znameniti mednarodni motociklistični dirki v Škofji Loki zgodila tragična nesreča, v kateri je bilo več mrtvih, ko je tekmovalca z motorjem odneslo v gledalce. Po tem dogodku so bile motociklistične dirke v Sloveniji dolgo prepovedane. Zato se je čez nekaj časa lotil av-

tokrosa in se v njem udeleževal vse do 1990, ko se je znova pojavila možnost dirk z motocikli.

Zbiratelj in restavrador

V tistem času je v njem raslo navdušenje nad starodobnimi motorji in njihovim restavriranjem. Začel jih je tudi zbirati, največ jih je imel 30 naenkrat, najstarejši je bil BMW iz leta 1936. Ker je dirkanje drag šport, je moral večino prodati, pa tudi zaradi tega, ker nima naslednika, ki bi želel vzdrževati tako zbirko. Udeleževal se je različnih tekmovanj in srečanj starodobnikov doma in v tujini. Zadnja leta hodi na te dogodke manj pogosto, še vedno se pa rad zapelje na dirkališči na hrvaški Grobnik in v avstrijski Spielberg. V okviru motokluba Leteči Kranjci, katerega namen je poleg ohranjanja stare tehnike tudi druženje motoristov, vsako leto pripravijo društveni piknik, udeležujejo se tudi blagoslovov motorjev, obvezno tistega v Poljanah in na Črnem Vrhu nad Polhovim Gradcem. Edo je izdelal že precej motorjev po pravilih za tekmo vanja starodobnikov, med njimi osem prikolic, s katerimi tekmujejo doma in v tujini. Motocikli morajo biti stari najmanj 30 let, da dobijo status starodobnika. Najstarejši motor, s katerim je tekmoval, je bil Triumph angleške izdelave iz leta 1938. Z njim je bil kar trikrat državni prvak. Nedavno se mu je uresničila želja obiskati dirko na otoku Man med Veliko Britanijo in Irsko. Dirka, ki poteka po vaških cestah, mu je obudila spomin na njegove začetke v mladih letih in nanj napravila močan vtis.

Pred 10 leti je njegovo predanost motošportu prepoznala tudi gorenjevaška občina, saj je leta 2009 prejel priznanje župana za dolgoletno udejstvovanje in dosežke v motociklizmu.

Jure Ferlan

Edo Dolenc s trenutno svojim najstarejšim starodobnikom, BSA angleške izdelave iz leta 1962.

Kam novembra in decembra?

• 23. november ob 19. uri: **Slavnostna akademija s podelitvijo občinskih priznanj za leto 2019 v Sokolskem domu v Gorenji vasi.** Organizira Občina Gorenja vas - Poljane. Dod. inf.: Marjeta Šifrar, 04/51-83-120.

• 24. november ob 18. uri: **Predvajanje filma Strupi in okrogla miza Izzivi sonaravnega življenja in trajnostnega razvoja v Poljanski dolini v Kulturnem domu Poljane.** Organizira: KD dr. Ivan Tavčar Poljane. Dod. inf.: Goran Šušnjar, kdpoljane@gmail.com.

• 29. november ob 18. uri: **Odpri razstave likovnega natečaja Visoška kronika v Šubičevi hiši.** Organizira: Zavod Poljanska dolina in Občina Gorenja vas - Poljane. Dod. inf.: Lucija Kavčič, tel. št. 031/720-573, lucija.kavcic@poljanskadolina.com.

• 29. november ob 18. uri: **Javni nastop učencev Glasbene šole Škofja Loka iz oddelka Gorenja vas - Poljane v avli OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas.** Organizira: Glasbena šola Škofja Loka. Dod. inf.: Luka Železnik.

• 30. november ob 9.30: **Sv. maša za žive in pokojne rudarje na Sv. Urbanu.** Organizira Rudnik Žirovski vrh ob godu sv. Barbare.

• 30. november od 12. ure dalje: **50 let košarke v Gorenji vasi v Športni dvorani Gorenja vas.** Vrhunec dneva bo večerna tekma članske ekipe proti moštvi KK Stražišče (ob 19h) ter kratka slovesnost ob jubileju ter dvig klubske zastave. Organizira: KK Gorenja vas. Dod. inf.: Gašper Dolenc, 031-426-443, info@kk-gorenja-vas.si.

• 1. december ob 18. uri: **Okrogla miza Ali v Poljanski dolini že poteka ponovna naturalizacija? v Kulturnem domu Poljane.** Organizira: KD dr. Ivan Tavčar Poljane. Dod. inf.: Goran Šušnjar, kdpoljane@gmail.com.

• 3. december od 15. do 17. ure: **Meritve krvnega tlaka, sladkorja, holesterola in kostne gostote v prostorih bivše knjižnice na Blatih.** Organizira RKS KO Gorenja vas. Dod. inf.: Marija Knafelj, marijaknafelj@gmail.com.

• 7. december ob 10. uri: **Redno mesečno vodenje po utrdbi na Golem vrhu.** Organizira: Zavod Poljanska dolina. Zaželeno so čelne svetilke ter primerna obleka in obutev. Cena vodenja: 5 evrov. Dod. inf.: Lucija Kavčič, tel. št. 031/720-573, lucija.kavcic@poljanskadolina.com.

• 8. december ob 17. uri: **Koncert pevskih zasedb KUD Ivan Regen v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas.** Organizirata: KUD Ivan Regen in Vokalna skupina Cantabile. Dod. inf.: Roman Ažbe, 041/860-751, roman_azbe@hotmail.com.

• 14. december od 8. do 12. ure: **Tržnica kmetijskih izdelkov in pridelkov na Trgu Ivana Regna v Gorenji vasi.** Organizira Razvojna agencija Sora. Dod. inf.: Kristina Miklavčič, tel. št. 04/506-02-25, kristina.miklavcic@ra-sora.si.

• 14. december od 10. do 13. ure: **Žive slike rokodelcev v Šubičevi hiši.** Organizira: Zavod Poljanska dolina. Dod. inf.: Lucija Kavčič, tel. št. 031/720-573, lucija.kavcic@poljanskadolina.com.

• 14. december ob 18. uri: **17. Nočni pohod čez Sv. Urbana v Vinharje.** Zbor na avtobusni postaji Gorenja Dobrava. Organizira: ŠD Sv. Urban.

• 14. december ob 18. uri: **Prižig lučk na Trgu Ivana Regna v Gorenji vasi.** Organizira: TD Gorenja vas. Dod. inf.: Lea Bašelj, tel. št. 031/458-299.

• 14. december ob 20. uri: **Nočni pohod ob polni luni s Sovodnja na Mrzli vrh.** Priporočljiva primerna pohodna oprema ter svetilka oz. bakla. Pohod je na lastno odgovornost. Organizator prireditve: TD Sovodenj. Dod. inf.: Jakob Dolinar, 041/461-742, td.sovodenj@gmail.com.

• 20. december ob 18. uri: **Ogled muzikala – komedije Addamsovi v Mestnem gledališču ljubljanskem.** Prijave sprejemajo društveni poverjeniki do 26. novembra. Informacije: Milena Kejžar: 041-756-354. Organizira Društvo upokojencev za Poljansko dolino.

• 21. december ob 18. uri: **17. pohod na Brda.** Odhod je izpred Sokolskega doma v Gorenji vasi. Organizira: PD Gorenja vas, Sekcija pohodnikov na Brda. Dod. inf.: Vladimir Koračin, tel. št. 041/954-823.

• 21. december ob 19. uri: **Koncert Društva godbenikov Cerkno 4 elementi (voda, zemlja, zrak, ogenj) v avli OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas.** Organizira: Društvo godbenikov Cerkno.

• 22. december ob 17. uri: **Potopisno predavanje Janeza Pretnarja Po inkovskih poteh v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas.** Organizira: PD Gorenja vas. Dod. inf.: Darko Miklavčič, tel. št. 040/235-869, dare.mi@gmail.com.

• 26. decembra ob 13. uri v Sokolskem domu v Gorenji vasi: **Štefanovo – prednovoletno srečanje članov društva.** Informacije in prijave pri društvenih poverjenikih do 17. decembra. Organizira: Društvo upokojencev za Poljansko dolino.

• Vsako sredo od 16. do 18. ure: **Otroška delavnica v Šubičevi hiši s francosko prostovoljko Manon.** Otroci do 5. leta se lahko udeležijo delavnic samo v spremstvu staršev. Dod. inf.: Lucija Kavčič, tel. št. 031/720-573, lucija.kavcic@poljanskadolina.com.

Miklavževanja

Organizator(ji)	Dan	Kje	Program	Dodatne informacije
KD dr. Ivan Tavčar Poljane, KS Poljane, OGVP	5. december ob 17. uri	Dvorana Kulturnega doma Poljane	Dramska igrca Zgodbe svetega Miklavža in prihod Miklavža s spremstvom ter obdarovanje vrtčevskih otrok in otrok od 1. do 5. razreda	Goran Šušnjar, kdpoljane@gmail.com
KS Sovodenj in OGVP	5. december ob 16. uri	Kulturna dvorana Sovodenj	Kulturni program otrok PŠ Sovodenj, prihod Miklavža s spremstvom, obdaritev otrok od dopolnjenega enega leta do vključno 10. leta starosti	Stanko Bajt, 031/541-272
KS Trebija in OGVP	5. december ob 16.30	Dvorana gasilskega doma Trebija	Kulturni program za otroke, prihod Miklavža s spremstvom, sledi obdaritev otrok od 2. do vključno 8. leta starosti	Miha Mrak, 051/441-782
KS Gorenja vas in OGVP	6. december ob 17. uri	Sokolski dom Gorenja vas	Kulturni program (v Gorenji vasi z igrico Živali praznujejo veseli december) in obdaritev otrok	Mirjana Možina, Gašper Čadež
	6. december ob 18. uri	Zadružni dom Hotavlje		
	6. december ob 18. uri	Leskovica		
TD Žirovski Vrh	7. december ob 17. uri	Kmetija Pr' Bukovc	Program s prihodom Miklavža za člane TD Žirovski Vrh	
KS Lučine	7. december ob 15.30	Dvorana Kult. doma Lučine	Igrica in prihod Miklavža, obdaritev za otroke od 1. do 7. leta	

Simbioza giba je most med generacijami

Oktober je v šoli navadno kar raznolik in tudi letos ni bilo nič drugače. Zaznamovali so ga tekmovanje v krosu, planinski podvigi, srečanje Unesco šol, kulturni dan in projekt Simbioza giba.

Starejši planinci na ferati Havadnik v Gozdu Martuljku

Naše učenke in učenci so se udeležili medobčinskega tekmovanja v krosu. Na najvišji stopnički so vsak v svoji kategoriji stali: Tia Kisovec, Ajda Kržišnik in Lena Grebenc. Drugo mesto sta osvojila Domen Dolenc in Anja Luznar, tretje pa Maja Peternel, Gašper Čadež in Blaž Jurčič.

Starejši planinci so se podali na turo po ferati (zavarovani plezalni poti) Havadnik v Gozdu Martuljku. Opremljeni in zaščiteni s plezalnimi pasovi, samovarovalnimi kompleti in čeladami so se na izhodišču hudournika pripeli na jeklenico in ji sledili do vrha. Vmes so premagali veliko zanimivih plezalnih preprek, videli lepe tolmune in slapove ter neizmerno uživali.

Osmošolki Barbara Kržišnik in Iza Benedičič ter Sara Robba iz 7. razreda so se z učiteljico Anko Tušek udeležile srečanja Unesco šol Gorenjske v Mojstrani.

Iza in Barbara sta povedali: »Učenci turističnega krožka iz osnovne šole v Mojstrani so nam predstavili projekt Moja stran Mojstrane. Popeljali so nas po osmih točkah in nam jih predstavili na zanimiv način. Na koncu smo si ogledali še Slovenski planinski muzej. Je zelo prostoren, pregleden, urejen, predvsem pa zanimiv, prav tako kot sprehod po Mojstrani.«

Oktobrski kulturni dan je bil namenjen vsem učenkam in učencem naše šole. Izhodišče je bila večini sicer dobro poznana zgodba o Martinu Krpanu, ki so si jo ogledali v Žireh – priredbo izvirnega Levstikovega dela so odlično upri-

zorili učenci OŠ Žiri in igralci DPD Svoboda Žiri, in sicer pod naslovom Martin Krpan – z Vrha doma pa strašansko močan.

Po prihodu v šolo so učenke in učenci od 6. do 9. razreda eno šolsko uro spoznavali življenje in delo Frana Levstika, v naslednji uri pa so s kvizom preverili, kaj in koliko so se naučili. Mlajši otroci so iz papirja zgibali konjička – Krpanovo kobilico.

Projekt Simbioza giba

Oktober vsako leto zaznamuje projekt Simbioza giba, ki je nacionalni projekt ozaveščanja in spodbujanja k neposredno gibalno-športnim aktivnostim vseh generacij. Je tudi vseslovenski prostovoljski projekt na področju gibanja in medgeneracijskega sodelovanja, namenjen povečanju deleža telesno dejavnih posameznikov. Simbioza giba torej združuje ideje medgeneracijskega sodelovanja, prostovoljstva in telesne vadbe, preko katerih ozavešča ter promovira zdravo in aktivno življenje za vse generacije v vseh življenjskih obdobjih.

Simbioza giba, ki se je letos odvijala že

šestič, je v šoli prisotna v učilnicah, v telovadnici, na igrišču in v širši okolici.

Svoje dedke in babice so medse najprej povabili četrtšolci; v šolski telovadnici so se zabavali ob spretnostnih igrah z žogo in baloni, v naravi pa preizkusili v iskanju orientacijskih točk. In kdo je zmagal? Vsi, seveda!

Na naslednji dogodek se je vsak dan prijavljalo več udeležencev in na koncu je bila številka zelo lepa. Projekt Simbioza giba je združil kar tri generacije, zraven pa je pritegnil še otroke, ki so prišli mimogrede. Dejavnosti so potekale na zunanjem igrišču, dobro voljo je podpiralo tudi lepo vreme.

Otroci in odrasli so začeli s pozdravom 'elektrike' in podelili nasmeh drug drugemu. Dedki in babice so se preizkusili v lovljenju žogic s 'kanglo', v skakanju z vrečo, nošnji krožnikov med nogami, skakanju po stezicah, prenašanju kozarčkov in gradnji piramid ter oblačenju in slačenju obročev.

Marsikdo se je preizkusil v dejavnostih, za katere je bil prepričan, da jih ne zmore, a so mu odlično uspeli. Tudi kakšna kapljica potu je pritekla po čelu udeležencev.

Zadovoljni in polni vtisov so vsi skupaj pospravili pripomočke in se eden drugemu zahvalili za lepo druženje. Nasmehi in stiski rok ter iskrena 'hvala' so neprecenljiva nagrada za organizacijo Simbioze giba.

Stari starši so se pri uri športa pridružili tudi učenkam in učencem iz 2. a. Najprej so se ogreli s hojo, tekom in z različnimi vajami z obroči. Podajanje, lovljenje in ustavljanje žoge je potekalo v manjših skupinah in izkazalo se je, da je bila vadba intenzivna, saj ni bilo nikogar, ki ne bi imel potnega čela. Uro so zaključili z igro mačka in miš. To so se nasmejali, ko so zapirali ali odpirali pot obema in ju gledali, kako se lovita in si prizadevata, da bi igra potekala čim dlje. Škoda, da sta na vrsto prišla le dva para. Po skupinski fotografiji učenci kar niso mogli verjeti, da je ura tako hitro minila. Bi bilo dobro, da bi jih povabili tudi k slovenščini? Mogoče kdaj drugič.

Stari starši, hvala! Otroci smo bili veseli, da ste se odzvali in se z nami gibali. Če ne prej, se naslednje leto zagotovo zopet dobimo!

Bernarda Pintar

Babice z vnučki na Simbiozi giba

Učenci in zaposleni iz OŠ Poljane in Vrtca Agata vas vabimo na božično-novoletno prireditve v četrtek, 19. decembra, ob 17. uri. Na dobrodelnem sejmu po prireditvi boste lahko kupili različne izdelke, izmenjali igrače in knjige ter se udeležili bogatega srečelova. Vsa zbrana sredstva bodo namenjena šolskemu skladu.

Pričeli z družinskim branjem

V knjižnici je ves čas pestro. V oktobru smo pričeli s prireditvami za otroke in odrasle, začela se je tudi nova sezona projekta Družinsko branje.

Ves čas pa skrbimo, da so našim bralcem na voljo vedno novi naslovi in gradiva. Tokrat vam priporočamo in predstavljamo nekaj svežega z naših polic. Da bodo jesenski dolgi večeri pestrejši z dobro knjigo v roki.

Markus Zusak:

Odpisalec

(Založba Sanje)

Ed Kennedy je taksist, lokalni parazit in temeljni kamen povprečnosti. Brezupno je zaljubljen v najboljšo prijateljico Audrey in ne najde svojega mesta v družbi, družini in med prijatelji. Bere veliko preveč, naredi pa odločno premalo. Prašne predmestne ulice vanj vpisujejo sporočilo: življenje je enolično, ves svet je uperjen proti tebi ..., dokler nekega dne po naključju ne prepreči bančnega roba.

Takrat v Edov nabiralnik prispe prva igralna karta. As. Nanjo je vpisano skrivnostno šifrirano sporočilo.

In Ed se poda na nevarno pot. Z odrgnjenimi členki in posušeno krypto na razvlečeni majici se odločno bori z mlino na veter. Bori se za osamljene in prezrte, ki jih skrivajo zanemarjene barake njegovega mesta. Ko usoda na mizo položi vse karte, ostane še zadnje vprašanje: kdo se skriva za Edovo misijo?

Sally Rooney:

Normalni ljudje

(Mladinska knjiga)

»Vsa ta leta sta bila kot rastlinici, ki si delita isto zaplato prsti, se zraščata ena okoli druge in se zvirata v nemogoče položaje, da bi druga drugemu naredila prostor.«

Intimna pripoved o Marianne in Conellu, ki skozi leta krmarita med družbenimi pritiski, osebnimi krizami in individualnimi pričakovanji, je univerzalna zgodba o razmerjih moči v sodobnem partnerskem odnosu, v kateri se prepozna vsakdo od nas.

Revija Guardian jo je uvrstila na seznam 100 najboljših knjig 21. stoletja.

Mlada irska pisateljica Sally Rooney (1991) je svojevrsten fenomen.

S prvcem Pogovori s prijatelji je pri 26 letih nase opozorila bralce širom sveta in pritegnila pozornost literarnih kritikov. Z naslednjim romanom Normalni ljudje se je leto zatem proslavila kot ena najuspešnejših sodobnih pisateljic, osvojila prvo mesto prodajnih lestvic in pobrala večino pomembnejših književnih nagrad (glavna britanska književna nagrada, irski roman leta, costa za najboljši roman, knjiga leta po izboru knjigarn Waterstones, nominacija za Bookerjevo nagrado).

Bernarda Buh

ODPRTJE LIKOVNE RAZSTAVE

TIHOŽRTJE

Franc TEMELJ

Torek, 3. 12. 2019, ob 18. uri
Razstavni prostor v knjižnici

KRAJEVNA KNJIŽNICA

GORENJA VAS

ponedeljek 11.00–17.00

torek in četrtek 13.00–19.00

04/510 71 00

gorenjivas@knjiznica-skofjaloka.si

KRAJEVNA KNJIŽNICA POLJANE

sreda 13.00–19.00

petek 11.00–17.00

04/518 33 80

poljane@knjiznica-skofjaloka.si

izposojevalna enota SOVODENJ

petek 13.00–17.00

sovodenj@knjiznica-skofjaloka.si

www.knjiznica-skofjaloka.si

Delavnica za spretno otroške prstke

IZDELAJMO NOVOLETNE OKRASKE

GORENJA VAS

Ponedeljek, 16. 12. 2019, ob 17.00

POLJANE

Petek, 20. 12. 2019, ob 17.00

SOVODENJ

Petek, 20. 12. 2019, ob 17.00

Če želite biti o vsem, kar se dogaja v naših knjižnicah, redno obveščeni, nam pišite na naše e-naslove (navedeni v okencu z urnikom ali na spletni strani knjižnice).

Prireditve za otroke in odrasle

Krajevna knjižnica Gorenja vas

• **ponedeljek, 25. 11., ob 17.00**

Urica presenečenja za otroke

SKRIVNI GOST S SPREMSTVOM

• **ponedeljek, 2. 12., ob 17.00**

Ura pravljic za otroke – od 4. leta dalje

PRAVLJIČNI JUNAKI NA OBISKU

Romana HAFNAR

• **torek, 3. 12. in 17. 12., 9.00–11.00**

Brezplačna delavnica za odrasle

AEROBIKA MOŽGANOV

Petra ČELIK, VGC Gorenjske, Zavod O

• **torek, 3. 12., ob 18.00**

Odprtje likovne razstave

TIHOŽRTJE

Franc TEMELJ

• **ponedeljek, 9. 12., ob 17.00**

BEREMO Z NASMEHOM S KUŽKOM

KNUTOM

(OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE; 10 mest)

Za otroke od 6. leta dalje

Zala ŠPEGU, Ambasadorji nasmeha

• **ponedeljek, 16. 12., ob 17.00**

Delavnica za spretno prstke

NOVOLETNI OKRASKI

Saša AMBROŽIČ

Krajevna knjižnica Poljane

• **petek, 6. 12., ob 17.00**

Ura pravljic za otroke – od 4. leta dalje

PRAVLJIČNI JUNAKI NA OBISKU

Romana HAFNAR

• **petek, 13. 12., ob 17.00**

BEREMO Z NASMEHOM S PSIČKO HARO

(OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE; 10 mest)

Teja HRIBAR, Ambasadorji nasmeha

• **petek, 20. 12., ob 17.00**

Delavnica za spretno prstke

NOVOLETNI OKRASKI

Saša AMBROŽIČ

Izposojevalna enota Sovodenj

• **petek, 6. 12., ob 17.00**

Ura pravljic za otroke – od 4. leta dalje

PRAVLJICE SO ZABAVNE

Eva ŠTUMR

• **petek, 20. 12., ob 17.00**

Delavnica za spretno prstke

NOVOLETNI OKRASKI

Eva ŠTUMR

Skupno za vse enote v občini

• **ponedeljek, 16. 12., ob 17.30**

Igrana otroška predstava

SRČNI VELIKAN (vzgojiteljice iz Vrtca

Agata Poljane)

Velika dvorana Sokolskega doma v Gorenji vasi

Christi

Kristina Šesek s.p.

Dolenja dobrava 4B, 4224 Gorenja vas
NEGA TELESA, ZDRAVJE, WELLNESS TER LEPOTA

051 892 087

terapevtske masaže

chi nei tsang in tok sen

savna

reiki in šaman

vedeževanje

nega obraza

access bars

darilni boni

christi.negatelesa@gmail.com

www.christi-negatelesa.si

ADIJEVIH 60 KONCERT - ADI SMOLAR

SOKOLSKI DOM

SOBOTA, 14. 12. 2019,
OB 20. URI

PREDPRODAJA VSTOPNIC OMW, PETROL, EVENTIM

OBČINA
GORENJA VAS - POLJANE

Gaj les

MEDIA

Tradicionalni božični koncert v živo

12. JERBAS DOMAČIH

nedelja, 22. 12. 2019, ob 16. uri

v telovadnici OŠ Poljane

Nastopajoči:

ans. SPEV, CITA IN JOŽE GALIČ,

TAMBURAŠKA SKUPINA DUPLJAK,

ans. ZARJA, ans. TIK-TAK, TOPLIŠKA POMLAD

ans. DVEH DOLIN

Prireditev bosta vodili Olga Šubic in Ela Tavčar

Vstopnice v predprodaji po 8€:

Gostilne: Na Vidmu, Kavarna Ajda, Lipan, KGZ Poljane,

Kava bar BS OMV Škofja Loka in 051 697 736